

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

308753

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. 3.

సంపుటము. 3.

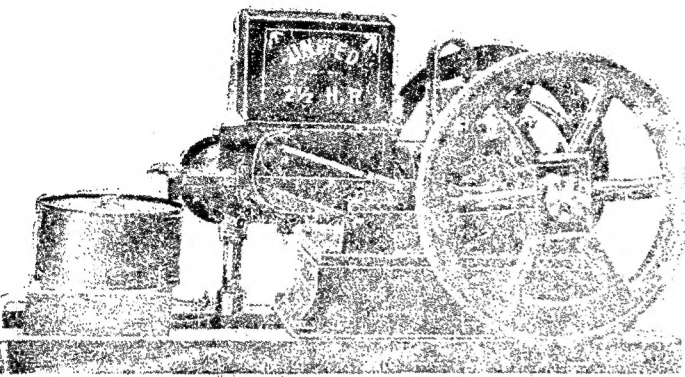
చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ జూన్ నెల 6 వ తేది మంగళవారము

స శి నా మ సం వ త్ప ర శ్శ ష్ట మా స శు ధృ వ ష్టి ఓ.

NO 56

సంచిక 56

యునైటెడ్డు పెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగత క్షేత్రమున మనము కనిపించు యెరుకఁబడునట్టియు సాధారణముగా నీయఁగొనుటకు ఉపయోగింపబడుచున్న యేకములు మోటారులను అన్నిటికింజనులు ముఖ్యముగా కనిపించుచున్నవి. అతిశయింపఁగలవలెనవియు అయిన యీవిన్ని యింజనులు, పంపులు క్షయపాతములకు, తిరిగి చిన్న మిషనులను స్వతంత్రముగా స్థాపించి లాభములను పొంద గోరువారికి వ్యాపారానికి భాగ్యజేతలగుట కనుకూరించి.

ఇవిన్ని పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తి త్రేయంత్రములను, ధాన్యపు త్రేయంత్రములను, సోదా పాటరు మిషనులను, అయ్యుయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరముయింది.

ఇవి క్రిందవర్ణించినవిగా అతితక్కువ ధరకే నుండును. యెటువంటివారి చేతనయినను నడుపుటకును, కలయికలు ఈక్రింది చిరునామాగల సోల్ ఏజెంట్లకు వ్రాసి గూఢపు సంగతులను తెలిసికొనవలయు.

జి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.

వ్రాసినది: బెజవాడ.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల

విద్యాప్రవృత్తి

ఇది

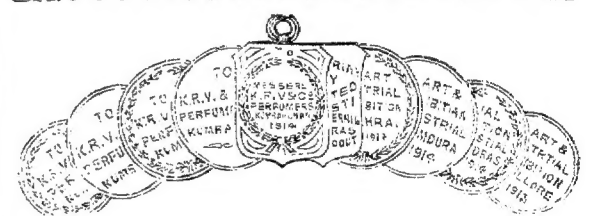
శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే వ్రాయఁబడినది

వెల 0.4.0]

[వాస్తవ ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర సర్వకళాశాలయము

7 కెంబురెడ్డి నది, మదరాసు

అతివృష్ట కాలమునకు తగిన శిక్షాభాగ నివాసే యేది ?

మన చందనాది తైలము

ఈతైలమును వాగమునకు రెండు తదనలు ప్రాతః కాలమునా గాయుకొని స్నానముచేసినయెడల పితృనీతి దిగున, కన్ను మంటలు, కఫాలవృద్ధి, బుంటి కలనొప్పి, తలతిగుటు వెంటుకలు రాలుట, శయనపునశ్చయి, తీక్షణమైన బుద్ధి కలుగును. క్రమము దేవుని 1-కి రూ 2-0-0

ఇదిగాక మానద మనానన క్షయపాతము మనానన మన్నము కొబ్బితగుచు, ముగంధ స్నానపాత, జీర్ణాంక్ష చందనపుదన, అక్షజ, కేసరపుదన, పురుగు, జవ్వని, అంబు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. క్యాటలూరు వారిల సినవారె వ్రాయఁబడినది. కే. ఆర్. వి. అంబు కో,

మనానన వ్యాపారము, ముగంధకోవిడు

K. R. V. & Co.,
PERFUMERS, KUMBAKONAM.

THE DAWN OF HOPE

to the nopeless sufferers from bodily pains, such as, Headache, Rheumatism, Sprains, Lumbago, Stiff Joints, Neuralgia, Toothache, Cuts, Sore Throat, Cold, etc. is now certain as ever as it has been since the world famed.

(REGD.) **AMRUTANJAN** (REGD)

has come to the rescue. It is prepared from pure drugs of Vegetable Origin, and is the tried remedy for all aches and Pains.

PRICE PER POT
ANNAS
EIGHT ONLY.
of
All dealers in
Drugs or from

AMRUTANJAN DEPOT Madras & Bombay.

విక్రొరియా ఆసుపత్రి కాకినాడ

అతిరహస్యమును సమస్త బహుచక్కగా శత్రుకోశమును వాగుజేయవలయును. కదగవలయును.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

కిన్నూరి తులం 1 కి రూ. 20-0-0
గోకోజనము తులం 1-కి రూ 7-0-0
గసభన్నము తులం 1-కి రూ 0-10-0
కుంకుమ పువ్వు " " 2-0-0
అమృతాంజనం డిపో, 109, శ్రీరంగేశ్వర, బొంబాయి
7, కెంబురెడ్డి నది మదరాసు.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, నుంగికి, బాలెంటోకొము
మాల వాతములకు, చిన్న కీడ్లల జబ్బులకు, పుష్టికి కన్యూ
యూజయోగ మైన మంచని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కన్యూ
జంగారమున కన్న గ్రియమగుటచేతను, నవరస ధనుయము
లందు దొరకట దుస్తరము, మాడిపోయిందలి కన్యూయిందలికి
పదార్థము లేనియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాత్రావునుండి
కొనెన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొననివా గొకసారి
శరీరీంచినెడము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి
కన్యూనిని గొని మోసపోరు కుటుంబ 1-కి రూ 80-0-0
అమృతాంజనం డిపో, 6 తంబునెట్టిసిద్ధి, ముద్రా ను.

దేశీయతంత్రీ వార్తలు

రాజ జన్మదినోత్సవము

శ్రీశ్రీ, జూన్ 5:— గత శనివారము సాయంత్రము రాజీ తుమ్మనమండల పురపంచాయత్యము రాజజన్మదినోత్సవము సత్కారములతో జరిగింది. వార్షిక పుస్తక భాండాగార మందరము జాతీయ పతాకాలతో మనోహరముగా సలంకరిం పబడినది. విద్యార్థులందఱును చక్కని తలపాగులను ధరించి శ్రీతొత్సవము నొనరించిరి. 5 కలకు వెళి విద్యార్థులును, 300 మంది ఉపాధ్యాయులును ఉత్సవమున ఉండిరి. (పాఠశాల భవన విద్యార్థుల కందలికిని మిత్రములును, ప్రేక్షకులకు ఫలాహారములు సమగ్రముగా జరిగినవి. శ్రీశ్రీ గౌరవార్థము ఆంధ్రములో, జి. ఎఫ్. డి. ఆంధ్రము, కర్నూల్ హెచ్. సి. బీడెన్ మున్నగు ప్రాంతముల ప్రేక్షకులకును ఉండిరి. ఇ. వె. బియ్యార్ గారు సినీమటో గాపురు ప్రదర్శించిరి.

కర్నూల్ హెచ్. సి. బీడెన్ గారు రాజజన్మదినోత్సవము దర్శనము కీర్తింది తంత్రీవార్తలు బంపిరి:—

“గత పూర్వము, సంతకాలం పిలువబడి రాజజన్మ దినోత్సవము జరిగి రాజీరాజులకు ఆయురారోగ్యములు కలుగుటకు భగవంతుని ప్రార్థించిరి. ఈవిషయము రాజ్యప్రతి నిధికి తెలిపి ప్రార్థించుచున్నాను.”

బొంబాయి భాగములధరలు.

బొంబాయి జూన్ 5:— బొంబాయి భాగముల ధర లలో కలిగిన మార్పులను ఈవిషయమున ఉత్తరము కలిగింది. ఇటీవల జరిగిన నాకాయుధపు సమాచారమును తెలియరాగానే ఈసంక్షోభ మధ్యక మెండు. ధరలు చాలవలకు తగ్గినవి. తాతా కంపెనీ ఉత్పత్తి, ఇతర భాగముల ధరలు చాల తగ్గుటయే ముఖ్య విషయముగా నున్నది. “సెంట్రల్స్” భాగములు 2115 రూపాయలకు, “స్టేట్స్” భాగములు 1625 రూపాయల కును, “ప్రాంతీయ” 1212½ రూపాయలకు, “డేవిడ్స్” భాగములు 470 రూపాయలకు తగ్గినవి. కొలూబాధూమి, మరల భాగములు 1820 రూపాయలకు నిలిచియున్నవి. “క్రెస్టెంట్” భాగములు 121½ రూపాయలకు తగ్గినవి. “ఫెడరల్ భాగములు” భాగములు 485 రూపాయలకు, “ఇందూస్ భాగములు” భాగములు 285½ రూపాయలకు నిలిచియున్నవి. మాథేజీ” భాగములు 1412 రూపాయలకు “కేరింభాయి” భాగములు 258½ రూపాయలకు తగ్గినవి.

“బ్యాంకు” భాగములందు బొంబాయి బ్యాంకుని 1542½ రూపాయలకు, ఇండియా బ్యాంకుని 70 రూపాయలకు నిలికడగలిగియున్నది.

“బొంబాయి బ్యాంక్” భాగములు 480 రూపాయల కుండును బ్రాంకెట్ భాగములు 250 రూపాయలకు నిలి కడగా నున్నవి. తాతా కంపెనీ ఉత్పత్తి ఇతర భాగముల (సాధారణ) ధరలు 165 రూపాయలకు నిలిచియున్నవి. (దేవస్థాన) భాగముల ధరలు 615 రూపాయలకు తగ్గి తుదకు 685 రూపాయలకు నిలిచెను. 8½% గవర్నమెంటు పుర యుధ ధరలు 80 రూపాయలకు, చిన్న యుక్కులు 80½ రూపాయలకు నిలికడగా నున్నవి.

ఒక పోలీసు ఉద్యోగి పనియని పోవుట.

బొంబాయి జూన్ 5:— మార్క్ అను దక్షిణాఫ్రికా లాని పోలీసు ఉద్యోగి పనియని లేచివచ్చినందుకు దక్షిణాఫ్రికా అధికారులు అరిగిన పట్టణం నుండి దక్షిణాఫ్రికాకు పంపి వలసింది రాజధాని ముఖ్యమేజిస్ట్రేటు గారికి వ్రాసిరి. మేజి స్ట్రేటు గారు వారంటుపంపగా అతడు బంధించబడినది. అతడు ఇటీవల అక్రమమున, అన్యాయమున మేజిస్ట్రేటు గారికి అర్పించుకొనెను. న్యాయమూర్తి బెసిల్ స్కాట్, న్యాయమూర్తి 50 బాన్ హీజ్ గార్ల యిద్దరిగూర్చి ఈ దినము బయటించిరి.

శుద్ధమతపు న్యాయవాది ఈవిషయముల గాని నమనందు నైతికమును, నాణ్యతతోద్యోగమును, “రామల్ ఇండియన్” నావికులుపాత్రను చెప్పబడిరి గాని పోలీసు ఉద్యోగులు చెప్పబడినందులకు గమకముద్రయై వారంటు పంపుట అక్రమమున వారింపెను. వారంటులో తెలుపబడిన శరము ముద్రాయుచేసియు ఆజవాదమన్నది. అని న్యాయ మూర్తి అర్పించి ప్రసాదించిరి.

కలకత్తా భాగముల ధరలు.

కలకత్తా జూన్ 5:— నౌకాదళ యుద్ధము విషయ మే సమాచారములు రాకుండును బొంబాయి భాగముల ధరలవిషయమున గలిగినట్లు ఇక్కడ సంగ్రహము గలుగలేదు.

ఇండియా గజెట్టు.

సింహ జూన్ 5:— ఈ క్రిందివిషయములను ఎచ్చరికిని పర మతిచేయగూడదని ప్రకటించబడింది:— ఉత్పత్తి సామానులు (అన్నిరకముల తీగలతో) ఇవి అంగ్లదేశమున వాడబడు నెడల లనే ఎచ్చరించేయవచ్చును, ఇవి హిందూదేశపుట చేసినవను పంపవచ్చును. హిందూదేశములోని స్వదేశసంస్థానములకు పీనిని పంపవచ్చును. సమాధిప్రయాణకాలములో ఉపయో గించుటకు వీరిని పంపవచ్చును.

విద్యుచ్ఛక్తి.

కలకత్తా జూన్ 5:— కలకత్తా యందు విద్యుచ్ఛక్తిని పంపించుటయందు గూర్చి విచారించుటకు వంగదేశప్రభుత్వము వారు ఒకసంఘము నేర్పించుచేసిరి. ఈసంఘమునకు కాన్య ద్వా ఆనంద్ బిర్ జె. దోవాల్ గారు అధ్యక్షులుగా నుండురు.

ఎలయన్సబ్యాంకు.

కలకత్తా జూన్ 5:— డిల్లీ బ్యాంకును లండన్ బ్యాం కును ఎలయన్సబ్యాంకుగా కలిపిచేయుటకుగూర్చి లండన్ నుండి తంత్రీవార్తలవచ్చునందు ఎన్వోకిని ఏమియు తెలియలేదు. ఇందలి ముఖ్యవిషయములన్నియు మాసాంతమునకు బహు భారావు. డిల్లీ బ్యాంకు ఆసాధారణసభ జయపుటకు భాగము లకు 21 దినములు ముందుగా తెలుపవలెను. తీర్మానములను యధావిధిని అనుమతానికి వెచ్చునట్లు చేయుటకు తుది 21 దినములు వచ్చును కనుక ముదటిసభ బహుభా జూన్ 5 కడ జరిగివారముగా జరిగవలెను.

కీర్తిశేఖరులగు హెచ్. ఎఫ్. ఇ. బెల్ గారు.

పులికేట ప్రభుదామ.

కలకత్తా జూన్ 5:— నాగపూరు విశేషముడిట్లు వ్రా యుచున్నాడు:—

బెల్ గారును, బెల్ దొరసానియును ఎప్పటికలె కో టావద్ద విశాల ఆదరిలో జేరబడుటకుపోయి కొంతదూరమున పులికేటాదిరి. పులి కనబడిన తొడనే బెల్ గారు తుపాకికా ల్పిరి. ఇదిమాది పులి యుండును వారిచేత దుండు తొచ్చె ను. తక్షణమే బెల్ దొరసాని తుపాకికాల్పి. పులిని గొట్టెను. పులికి గాయముల తగ్గి వెంటనే పురుగుత్రాపియెను. బెల్ దొ రసానియును, జేటకాంతుని పులిని వెంటనే పగవని యె న్నిసాము చెప్పినను, బెల్ గారు పెడచెవి బెట్టి తామున్న ఉత్పత్తిదేశమునండి దిగివచ్చి సాధ్యమైతంత వేగమున పులి వెంటనే పురుగుత్రాపియె ఇదిమాది మగనికి ఉపద్రవము రా గవదని భయపడి బెల్ దొరసానియును అతనివెంట పురుగుత్రె ను. జేటకాంతు వారిని విడిచి పాటిపోయిరి. వారిలో నొకపా దలో పులివారులని పొలియియెడిది. బెల్ గారు పొడవగు జుర్రాగానే పులి అరిగిపెట్టి పొట్టుకు వీల్చివేరులను త్రొ చి వత్తుమున వాడిగొట్టెతో గాయపడెను.

తొడ యెండుకలను పట్టి యెండుకలను పొడిపాడిదేనెను బెల్ దొరసాని ఈ భయంకర ప్రతీకాంతునయ్యున్నప్పుడు పులి యతనివె ముచ్చాడి పట్టుకుంది రక్తమును చాల్చి యుండెను. బెల్ దొరసాని ఒక యడుగు కదలలేక నిశ్చేష్టురాలయ్యెను. పులియు ఒక్క యడుగునకు కదలక తిప్పి తాను జామకొనుచుండెను. తుదకు పులియు వెచ్చుకొని యా సాధ్య తన వ్రాణములనుండి తిప్పి మగని రక్తమును వ్రాగుచున్న ఆ మహావ్యక్తియైతొయెద్ద పులికొనినన్న కట్టకడదెగిండును గాల్చెను కాని దానిలం ప్రయోజనముమీయు గలుగలేదు. ఆ సామానులూ పైర్యముచిక్కిబట్టి, తనవ్రాణములనానింపక తుపాకికా మందునుండి తొలగించునట్లు ప్రయత్నించుకొని యెద్దకు పోయి తుపాకిని త్రొప్పి పులిని మోదసాగెను. అప్పు టికిని పులి తన సాహసమును కదలక కదలక కూచుండి యుండెను. తలవైపును యెట్లువోప్పిచే పులి భయపడి యేమియు చేయజాలక పాటిపోయెను ఆసాధ్య తన మగనికి గలిగిన మహానయమున వారి చింతించి చిత్తివేయ సాగెను. తన చేతి పులి ముండును చింది ఆఫీకిలతో అరిగి గాయములకు కట్టుకట్టి, చేరులను, అప్పికోశమును యధాస్థానమునంది కట్టి, రక్తమును దుడిచి కొంతదూరమున సమాజములకు సంపాదించి నుగనిని తన యెడిలో ఒకకొడలె ముందరెట్టుకొని, 18 మైళ్లదూరమున నున్న రైలువేగమునకు విశేష ప్రయాణముతో పోయెను. రైలువేగమునచేరిన తొడనే బెల్ దొరసాని తంత్రీవార్తలకు బంపెను గాని పాతమామె ప్రయత్నములు నిష్ఫలములయ్యెను. తుదకు బెల్ గారు తమ గాయములను మరచిరి.

న్యూ ఇండియా పత్రిక ధరావత్తు.

ప్రజల ఆసక్తి సభలు.

ధర్మరక్షణ.

ధర్మరక్షణ శ్రీమగ్గేస్ న్యాయ అలయములో వీడరు శ్రీ మాట్టి శంకరరావు గారి యాధిపత్యము క్రింద ఈనెం 26 తేదీని పురజనులసభ జరుగబడింది.

ఏమాత్రమైన కారణము తెల్పకయే న్యాయండియా పత్రిక ధరావత్తు చెల్లించవలసినదిగా చెప్పి తు దొరతనము వారు చేసినందును ఉత్తమ అక్రమమును అయిక్రమును అన్యాయము నై యున్నదనియు, 1910 వ సంవత్సరపు యాద్ర బాకావనము జరిగి కా న్యాయస్థానమునకు విరోధముగా నుండు టచే వారి తప్పులూ రద్దుచేయవలసినదనియు కథవారు తీర్మానించిరి.

ఈ తీర్మానములను చెప్పి తు దొరతనమువారికిని, ఇండియాదొరతనమువారికిని, పత్రికలకును పంపుటకు సభాధి పతికి ఆధికారినిచ్చుటకు తీర్మానింపబడింది.

రాజమహేంద్రవరము.

రాజమహేంద్రవర పురపంచమునకు మే 31 వ తేదీ సాయంత్రము గంటలన్నీరు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారి యాజ మాన్యముక్రింద నొక సభ జరిగినది.

హిందూదేశ ముద్రాణావనముక్రింద న్యాయండియా పత్రికా సంపాదకురాలు ధరావత్తు చెల్లించవలసినదని చెప్పి తు దొరతనమువారు చేసిన యీత్రమ అక్రమమునయు, అన్యాయమునయు, పత్రికా న్యాయస్థానము ప్రకా షనములకు భంగకరమనియు పురచాలక సంఘాధ్యక్షులు ద్వారా జయరామస్వామి ఎల్. ఎం. ఎస్. గారు తీర్మాన ముపాదించగా రాజమహేంద్రవరము తాలూకాబోర్డు ఉపా ధ్యక్షులు బి. ఎస్. నరసింహారావు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారు నెకండుచేసిరి. విభాగత కవియును, నాటక కర్తయును, పత్రి కా నిర్వాహకులు మగు చిలకమర్తి శ్రీకృష్ణరెడ్డిగారును, చెప్పి తు హైకోర్టుకిని, రామదాసుపంతులు బి. ఏ. బి. ఎల్ గారును బలపరచిరి. తీర్మానము సక్రమముగా సంగీకరిం పబడినది. ఈతీర్మానపు సక్రమ ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని చెప్పి తు దొరతనమువారికిని అనియెను. తుదకు పత్రికలకును బంపునట్లు ఎస్. రావణకృష్ణ బి. ఏ. బి. ఎల్, గారు తీర్మాన ముపాదించగా బి. నుందరకరావు బి. ఏ. బి. ఎల్, గారు బలపరచిరి. తీర్మానము సక్రమముగా సంగీకరిం పబడినది. ఈ తీర్మానమును సూర్యవారికారము నొందెను.

జి. లక్ష్మన్న, చిలకమర్తి శ్రీకృష్ణరెడ్డిగారు.

లింగము, బి. ఎస్ నరసింహారావు, ఎం. రంగయ్య, ఎస్. రావణకృష్ణ, ఆర్. జయరామస్వామి, క. శ్రీరాములు, ఎం. ముచ్చయ్యగారు ప్రత్యేకసభగాను, అందు క శ్రీ రాములు, బి. రామలింగముగారు కార్యదర్శులుగాను ఏర్పడిరి. తుదకు చందాలకు ప్రోగుచేయుటకు క శ్రీరాములుగాను తీర్మాన ముపాదించగా బి. రామచంద్రరావు ఎ. ఏ. బి. ఎల్, గారు బలపరచిరి. ఈ తీర్మానమును సూర్యవారికారము నొందెను.

వార్తాపత్రికా సంఘసభ.

పత్రికా శాసనముక్రింద కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు వివిధ రాష్ట్రములందు చర్చల జరిపియుండిరి. వా ష్టియ దొరతనముల చచ్చునను, అందు ముఖ్యముగా న్యాయండియా పత్రిక విషయములను చర్చించు నిమిత్తము వార్తా పత్రికా సంఘ సభ్యులు శనివారమునాడు బొంబాయి నగర మున సమావేశమయినారు. తమ ఆసక్తివలె తెలియలేదు తీర్మానము కొన్ని దానిని ఇండియా మంత్రి, రాజ్యపత్రిక, రాష్ట్రము పరిపాలకులకు బంపునను. ఇంకను ఏమైన చేయ వలసి యుండిన ఆయా విషయముల చర్చించును.

కేరింబాబాబు బై కాన్ఫరెన్స్ ని సంఘము:— కేరింబాబాబు బై కాన్ఫరెన్స్ ని సంఘమునాడు గతనెం 31 వ తేదీని పొగాను జూలూలోని ధర్మప్రమున దొక సభ నానించిరి. చిదురా దూర్వాముల గ రగ్రాసభాధి ప్యము నొనరించిరి. నుండు 150 మంది దైవముల సభకు విచ్చేరిరి. 500 కోటు నుచ్చుత్యులకు, ముచ్చేధూయ్యులు, వారు సాంబ శివుడుగార్లు భగవద్దక్షిణి తుదాది యువనర్పించిరి. అక్రమ శాధిపతి సభలను బాధముల వాక్కులను ప్రేమముల తమ భక్తములకు గలిగించి శేషోక్తియొక్కముక వాదములను సమగ్రమును కలుగనిచ్చి, పుణ్య విహారములను గూర్చి వారి సభిస్తున్న చరమాలెననిచ్చి, పుణ్య విహారములను బంపుమిచ్చి సమాధిములను పుణ్యములను కలగనిచ్చి, పుణ్యములను ముగించిరి.

విషయానుక్రమణిక.

అంశములు - హిందూదేశము	2
ఒక చిత్రకథ	3-4
స్వకరిమాట	5
ప్రధానవ్యాసము	
భాషాధారక విభాగములో తిలకు మహాశయుడు	6
తీలు, స్థానిక వార్తలు	7
విశేషా నుహాసం గానము	
జాతీయత్రీ వార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూన్ నెల 6-వ తేది

మంగళవారము

భాషాధారక విభాగములు - తిలకు మహాశయుడు.

విజ్ఞాన వ్యాసమునకు మాతృభాషకంటె ప్రబలతర సాధనము లేదనుట స్వయం ప్రకాశత మగు సహజ సిద్ధాంతము. మానవుని ప్రత్యేక ప్రాణ యొక్క మహత్త్వ మెట్టిదియో గాని స్వయంప్రకాశ సిద్ధాంతముల సంగీకరించుటకే ఆరంభక బహు కాలము వ్యర్థము ఆతని చరిత్రయందు అవ్యక్తముగా తరుచుగా సంతరించు చున్నది. అజ్ఞానముచే తప్పు దాని బదులు, పరిస్థితుల ప్రాబల్యముచే దాని నుండి తప్పుచుకొని లేక పోవుటయు, పరిస్థితులు మారి తప్పించు కొనుటకు ఏలు కలిగినను తాత్కాలిక సౌలభ్యమునకు ఆతయించి పట్టిన పథము నుండి తిరుగుటకు నిష్పయిలేని వాడగుటయు, అనిష్టముచే నూతన వికాసమునకు ఉదాసీనుడైన వాడు అభిమానముచే పట్టుదల వహించి ప్రతి కూలుడగుటయు ఆతని ఆడనే పుట్టిన గుణము లుగా నున్నవి ఈ గుణముల బలమును ఛేదించి వీని పలన జలించు మట్టఫలములను ఖండించి పరిణామానుకూల్యమునకు మానవుని దృష్టిని మరల్చుటయే ఎల్ల సంస్కార నాయకులను తమ కాలమును వినియోగించి, పలుకుబడిని ఉపయోగించి, శక్తిని వ్యయపరచి, స్వార్థత్యాగమును నెరపి, నిర్వహించు వలసినపనిగా నున్నది. ఇట్టిపని మాతృభాషల విషయమున మన నాయకుల తలపై మోపి యుండుటకో విశేష మేదినియును లేదు. అంగ్లము రాజభాష కావున, ఉత్తమ రాజసేవకు ముఖ్యసాధనము కావున, లోక నాగరక భాషలకు మార్గ దర్శకము కావున, మనదేశము దానినే తాత్కాలిక ఫలాను భవమునకు ఆరాధించు వాడైరి. ఆరాధనకు తగిన ఫలము అంగ్ల భాష మనకు ప్రసాదించ లేదని మేము వాదించ సమకట్ట లేదు. అంగ్ల భాష ఆరాధనయము కాదనియు మాయభిలేము కాదు. కాని ఆయా రాధనలో సహజసిద్ధముగు మాతృభాష సామాన్యముగా నడుగంటుట సంతరించినదని మాత్రము చెప్పక తప్పదు. అనున ఒకానొక యాంగ్లకవి వ్రాసినదీని ఈలోకమున ఉత్తమత్రయందు దోషమును దోష నిర్మాణక శక్తియు రెండును గల్గితములయి యున్నవి. దోషము స్వల్పముయి సంఘమునకు నష్టము భరించుమై యున్నంతకాలమును దోష నిర్మూలక

శక్తి యావిర్భవించదు. దోషము కట్టమై సంఘ వర్గ దుర్భరమై పరిణామ ప్రవాహ మరికట్టబడు నేని ఆశక్తి సహసముఖములతో ప్రత్యక్షమగు చున్నది. దాని యాజ్ఞను నడుపువారు క్రమ నాయకు లగుచున్నారు. ఆశక్తియెటుట మానవుని యలసత్వముగాని, అజ్ఞముగాని, ప్రాస్థదృష్టి కాని, తాత్కాలిక ఫలాపేక్షగాని, తృప్తేరిత ప్రాతికూల్యముగాని విరుపయోగములు. వ్యర్థములు. మాతృభాషాధారక దేశవిభాగ సమస్య విషయమున నిశ్చిత క్రమముగా కాన్పించ నారంభించి యుండుటకు సంతరించుచున్నాము. మాతృభాషాద్యమును నిజముగా మరదేశమున బంగాళా విభజనాందోళనతోనే ప్రారంభమయ్యెనని చెప్పవచ్చును. అవిభజనమునకు వ్యతిరేకాభిప్రాయము ప్రబలుటకు ముఖ్యకారణము. ఏకమాతృ భాష కలవాని చీలదీయుటయే. వంగ భాషా పుత్రుల యెక్కుమును కర్ణాట ప్రభువు గారు చెరుప సాహసించినందుననే నాడ ప్రచండ జంఝామారుతము వంగరాష్ట్రమున వీచ దొడంగినది. ఆజంఝామారుతమునకు మాతృభాషాభిమానము కారణమగుటచేతనే తడవగుణాంధోళన యందంతటను మనకు తెలియకయే దేశభాషా ప్రాముఖ్యము సమకూరినది. అనున నా ప్రాముఖ్యము అప్పుడే సంతల్పు బలాన్విత మగుటకు ఏలు కలుగలేదు. దానికి సంతల్పు బలము స్పష్టముగా ఆంధ్రదేశమున కలిగినది. ఎప్పుడు ఆంధ్ర సుతులు భాషాధారకంబగు ప్రత్యేకాంధ్ర రాష్ట్రమును సంపాదించినం గాని అభివృద్ధి నానగు పాదములపై నడవజాలదని యుపక్రమించిరో నాడే సంతల్పు పూర్వకముగా హైందవుల మగు మనము దేశభాషాధారక రాష్ట్రముల వంకకు దృష్టి మరల్చి వారమైతిమి. దేశభాషాధారక రాష్ట్ర ప్రశంస ఆదిన మాదిగా ఎన్నియో స్వరూపముల దాల్చి మనకు ప్రత్యక్షము కాజొచ్చినది. ఆంధ్రరాష్ట్ర చర్చ వచ్చిన సమయములలో నెంతటి హోరాహోరిగ రెండు పక్షము లేర్పడుచున్నను దేశభాషాధారక రాష్ట్ర ప్రశంస గాని దేశభాషా ప్రశంస గాని వచ్చిపక్షము మాత్రము హైందవ భూమిలో తలయెత్తికొని తిరుగు వాడెప్పుడు వ్యతిరేకముగా మనస్థితింప దలపెట్టి యూడలేదు అందులోను స్వపరిచాలనాదర్శము ఈ దేశభాషాధారక సమస్యకు మిక్కిలి యెక్కువ పటుత్వమును గడించినది. నిజముగా మనము స్వపరిచాలనమును కోరు వారముయిన యెడల ఆ స్వపరిచాలన బహు స్వల్ప సంఖ్యాకులగు నాంగ్ల భాషాభిజ్ఞుల పరిచాలన కామాదదుకదా! అట్టి పరిచాలనయే కావలయు ననినను సమకూరుట కవకాశములు కానరావు. ఆంగ్లవిద్య వచ్చినవారే స్వల్పసంఖ్యాకులు. అందులో ముప్పాతికమంది ప్రభుత్వసేవకే సరిపోవుచున్నారు. మిగత కొన్ని వేలున్నయెడల వీరు నిర్వాచకు లగుదురా? నిర్వచితులగుదురా? పరిచాలనా నిర్వహణమునకు చాలియుండురా? చాలియున్నను అది ఇప్పుటి నిరంకుశాధికార వర్గపు పరిచాలన వలె మరియొక నిరంకుశాధికారవర్గ పరిచాలన యగుచుగాని స్వపరిచాలన యగునా? అందువలన స్వపరిచాలనయైన ఎల్ల ప్రజలును, అందులో విశేష

మనంఖ్యాకులైనను, పరిచాలనా విధానములను ఎరుగువారు కావలెను. అందుకు తగినవి జ్ఞానము నందినవారు కావలెను. ఇట్టి విజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుటకు ఇట్టి వికాసమును దేశమున సామాన్యముగా కలిగించుటకు మాతృభాషలగు దేశభాషలు తప్ప వేరు ఆధారములేదు. ఈ ఆధారమును పూర్ణముగా ఫలవంత మొనర్చుటకు ఆయా దేశభాషను ఒక్కొక్క ప్రత్యేక వ్యక్తిగా అంగీకరించుట యవసరము. ఇది మన నాయకులెల్లరకును తేటతెల్లముయి యున్నది. ఇదియే ప్రత్యేక భాషా రాష్ట్ర వాదమునకు బునాది. దక్షిణమున గా॥ చిదంబరవాధ మొనర్చుటగా రిటీవలని పథంబును సూచింపగా లోకమాన్యము తిలకు అహమ్మను నగరములో దీనినే మొన్నటి దినము స్పష్టముగా జెప్పువాడై నాడు. ఆతడు కోరు నది స్వపరిచాలన. తడవకూలముగు భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనము. స్వపరిచాలనను కోరువా రెవ్వరైనను సరియే అంతకంటెను ముందుగా ఈ రెండవ వరమును కోరకతప్పదు. ఇటీవల సర్ నారాయణ చంద్రావార్కరుగారు బంగాళీలను గురించి వ్రెప్పు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసమును బట్టియును గూడ దేశభాషల విషయమున నీ దేశమున నెట్టి దృఢాభిప్రాయ మేర్పడుచున్నదో అర్థమగుచున్నది.

పశ్చిమ యిండియాలో మేము విద్యావంతులగు శ్రీలుకు పుకమహాదేశభాషలో మాటాడుకొనునప్పుడు అనేకాంశలవలన మధ్యమధ్యన మయోగించుచుండుము. ఆ యభ్యాసమును దక్షిణయిండియాలో కూడ కనిపెట్టితాడు. కాని కలకత్తాలో విద్యుషి బాలుల శ్రీలుకు విద్యావంతులగు పుకమహాదేశ భాషలో మాటాడుకొనునప్పుడు చక్కని దేశభాషలో సంభాషించును. మహావిషయముల ప్రచండకాంతి లోపడి కొట్టుకొనునా కీ విషయములు స్వల్పముగా వోదలెచ్చును. కాని మన మొక్క పర్యామము చరిత్రను స్మరించు కొనవలసియున్నాము. ఏకాంతి స్వభావ మన్నతస్థితికే దెప్పి ఉత్తమ వాఙ్మయముచే శోభిల్ల జేతు గలిగినదో ఆ భాషా పుత్రులు, ఇతర కాంక్షముల నాయ మట్లుండ, స్వపరిచాలనకు లయి నాడు.

సర్ నారాయణ చంద్రావార్కరుగారి యంతటి సుప్రసిద్ధ పాశ్చాత్య భావ బంధువు లీ ధోరణిని ప్రసంగించుట దేశభాషాధారక ప్రవృద్ధిని హైందవభూమి యంతయు సంగీకరించుట గాక మరియేమి కాగలను. తిలకు మహాశయుని వాదమున కిది యను స్రుతియును కేమి సందియము? భాషాధారక రాష్ట్రవిభాగ సమస్యకు జయముగు గాక! ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య దిగ్విజయ పతాకం బెక్కి వెగడు గాక!

స్కాగెరాకు నొకాయుధము.

కడదిన ముప్పది యొక్కటి మవ శేషినాడు జట్లాండు తీరభూమికి అంతిమార్మున కొంతవరకు మహా నొకాయుధముని పర్ణింపదగిన యుద్ధ మొకటి జరిగినది. మనకు ఈ యుద్ధపువార్తలు నాలుగైదు దినములయిన తరువాత చేరినను అధికారులు వార్తలిచ్చుటలో బహు నిష్కల్మషముగా బహు స్పష్టముగా దాదరికయు ఆవారతయైనను పెట్టక ప్రవర్తించి యుండుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయుము. నిన్నిటిదినము మేము వ్రాసినట్లు జర్మనీపాప మెచ్చుట నైనను కొంచెము వరకైన జయముంది తనప్రజను సొత్తుకొని పెట్టవలయునను నాశతో అన్నియెడల నొకే పర్యాయము ప్రయత్నించు చున్నదనుట

శ్రీమద్భగవద్గీతాను విన్నవించినను మేము వర్ణించిన కలి
దిని భూమిమీద హోరాహోరగ ప్రయత్నమును
జర్మనీ సముద్రముమీదను నొకచో చాచి చూత
మని తలపెట్టెడి. జర్మనీకి బరువుపట్టి నేర్పిన నుం
త్రమును తుట్టతుడకు కెయిజరు మరచిపోవలసిన
వాడైనాడు. దొంగతనముగా జర్మనీ యుద్ధ
నావలు ఆంగ్ల బలముల నెదిర్చి ఒక్కొక్కటిగా వానిని సమయించి ఆంగ్ల బల
మును జర్మనీ బలముతో సమమొర్పి పేదపరిండు
యుద్ధమునకు నిలువవలసినదని ఆతత్వవేత్త నియ
మించిన కదలిక ఇరువది మాసములకు ప్రతిముద్ద
ము జరిగినను ఒకటి రాలేదు. ఆంగ్ల నౌకాబలము
జర్మను నౌకాబలమును ఊరేపి పట్టి పెట్టింది.
కొంత బలముతో జర్మని అనేక వర్షాయులు
ఆంగ్ల తీరమునకు బయలుదేరి పోయి ఏమియు చేయ
లేకయిలు వచ్చిచేరింది. కాబట్టి కెయిజరుగారు ఒకే
వర్షాయము జలమంతము విలయొగించి చూతమ
ని తలపెట్టిరి కాబోలును. అందులోను చల్లగా బల
మంతటితో బయలుదేరి పోయి ఆంగ్ల బలముతో నే
భాగమునో సమయితమని యాగాచి చిరి కాబో
లు. అయిన నిచ్చటను వారికి మనోరథ సిద్ధికలుగ
లేదు. ఆంగ్ల బలములు బాగ్యూతతో మెలగుచు
న్నవి. ఆ బలములలో కొంతభాగము జర్మనీ
నౌక లెప్పుడు బయట వచ్చునా యని కాచియే
య్యెడి. ఈ కాపుగలకు అనుకూలముగానే జర్మ
నీ బలమంతయును బయలు వెడలి వచ్చినది.
అయిననాంగ్ల నౌకా నాయకులు జర్మనీ బలమం
తయు నొక్క వర్షాయము ఎత్తివచ్చునని ఎవరు
చూచినట్లు కానరాదు. ఆంగ్ల బలభాగ మును
చేత కొలదిగా నుంపబడింది. కావుననే స్కాగ్
రాక్కు యుద్ధము మొదలగుచున్నోనే ఆంగ్ల బల
మెక్కువ కష్టము వందలసే వచ్చినది. కొంత
మంచు గప్పుబయలు శత్రువునకు లాభకారియై
నది. డేనులనౌకా నాయకుల వాత్సల్యము ననుస
రించి ఆంగ్ల యుద్ధ నౌకలు వెరుకకుదిరిగి వెడలి
పోవుటకు ప్రయత్నింప వలసిన సమయము కూడ
కలిగినవి. అయిన నొక్క నిమేషమును విటిను
వారికి సాయము చేకూరెను. సంకులముగు యుద్ధ
ము ప్రారంభ మాయెను. జర్మను బలమంతయును
ఎవరువడియు నిలువలేక వెనుకకు వరుగిడజొచ్చె
ను. ఆంగ్ల బలములు శత్రువును వెన్నుటి తరుము
టకు సమయము దొరకెను. తరుముచు పోయిన
బ్రిటిషు బలము ఎదునొకిండు నౌకలు. తరుమబడిన
జర్మను బలము నలువదియైదు నౌకలు. ఆంగ్ల
ముఖ్యబలము వచ్చువరకే జర్మనీనౌకలు ఆటాడి
నవి. ముఖ్యబలము కనుబడుటతోనే తొకముడుచు
కొని తప్పించుకొని పోవుట మగతనమని
వెడలిపోయినవి. అందుచేత ఆంగ్ల బలము శత్రువు
నకు తగినంత శిక్షచేయుట పొసగలేదు. అయిన
జర్మనీ నులభముగా తప్పించుకొనదని తలంప
రాదు. ఆంగ్ల నౌకలు దిట్టుగా కలిగినవి. జర్మనీ
యందైన నష్టము తెలిసినంతవరకు దిట్టతరముగా
నున్నది. జర్మనీ నష్టమును ఆంగ్ల నష్టముతో బోల్చు
టకూడ తగియుండలేదు. జర్మనీ బయటపెట్టె
నష్టము ఎంతోకలనమునకు సందేహములేదు. ఆ
ంగ్లల క్రూరముజరులు ఆరును, డిప్ట్రీయరు ఎనిమి
దియును నశించినవి. పెద్ద యుద్ధనౌకలు కాని
తేలిక క్రూరముజరులుకాన, జలాంతర్గాములు కాని
ఎవ్వియును నష్టముకాలేదు. జర్మనీ కథవించులేని
రెండు పెద్దయుద్ధనౌకలును, తల్పమానములగు
రెండు ప్రెడు వాట్సులును రెండుకు తక్కువగాక
క్రూరముజరులును, తొమ్మిది డిప్ట్రీయరులును,
మూడు తేలిక క్రూరముజరులును ఒక్క జలాంతర్గా

ముయు కొన్ని టార్పిడ్ నౌకలును భవంసము
నవి. ఏ నౌకా యుద్ధమునకై యెదురు చూచుచు
న్నామని జర్మనీ ప్రగల్భములు చెప్పుకొనుచు
న్నదో ఆనౌకాయుద్ధము సమకూరి ఆంగ్లముఖ్యబల
ములు ఎదురుపడినప్పుడు ప్రాప్తకాలములో వెన్ను
జూపి వెడలిపోవకయుండిన యెడల ఆంగ్ల బలము చ
క్కగా కసి దీర్చుకొని జర్మనీ బలముల నొకే వర్షాయ
ము తలయెత్తుండ నోడించి యుండగలుగును.
కాని దొంగతనంతవరకు దొంగవృత్తి నవలంబించి
శత్రువు నెంతటి బలమైన నేమి చేయగలడు. మరి
యొక మారు చే జిక్కినప్పుడు పరిమార్చుటకు సిద్ధ
మగుట కంటే మేలు దాని లేదు గదా!

ఆంగ్లభూమిలో హైదరా న్యసరిపాలన సమితి.
నిన్నటిదిను న్యాయుండియూ క్రికలో కాయయ
అనీనీనెండున్న గారు ఆంగ్లభూమిలో ఆన న్యసరిపాలనాం
దోశన విషయమున జరిగిన ఏర్పాట్లను కొన్నిటిని వర్ణించి
నాడు. ఆమె స్నేహితులు కొందరచ్చట ఉండునట్లు తెలియ
ముల తోడంగానూ నొక ముద్రాపాతమును కొనివారట!
అచ్చట హైదరాబాద్ నిగతులకు వెలుపువలయులకు అచ్చుకేసి
ఆంగ్లభూమి యంతటను ప్రకటింతురట. న్యసరిపాలనాదోశ
కా కార్యాలయము ప్రారంభమయినదట! మోడి ను గార్త.
అనీనీనెండున్న గారు న్యసరిపాలనాదోశన సంఘమున
నెలకొల్పవలయునని తలచినప్పుడే కడదిన నుండునట్లు
ఆంగ్లభూమిలో జరుగవలసిన కనిగించి మే మెక్కువగా
నొక్కివారికిలిమి ఆంగ్ల ప్రజలకు చున సంకతులేమియు తెలి
యవలయు వారిని తగిలించుట యిప్పుడవసరమయిన ఈ
దేశమున వందోళ్ల ప్రాంతంబులకుంటే నెక్కువగా ఆదే
కేసున పనిజరుపుట యావశ్యకమయిన నూరిందిలియ. కేటికి
మామూలన ఫలప్రద మైనందులకు సంకసించుచున్నాము. ఈదేశ
కేసునకు ప్రతి జల వి కా స ము ను ఈ విషయమున
వెంపొందిండుట యవసరమే కాని తుదకు కార్య
సామర్థ్య ముండుచేతులతో నున్నది. కావున వారి ప్రజా
ధను ప్రభువు కర్తవ్యము. ఈదేశమున దేశీయచర్యల
పాలనాదర్శనతో పనిచేయు ప్రాంతానికి నుండుటచేత
అప్రాత ప్రాంతాన్ని (నానే తోకభారత మున్న) దామరాలకు
గనే కనిగించుట ఈ యుద్ధమునకు ప్రాంత యాదోశ
నగా ప్రాంతవానినే ప్రాంతంబులకుంటే నెక్కువగాయోగ
కారిని వాడభిప్రాయపడినట్లే నేమి అభిప్రాయము
యన్నాడు అనీనీనెండున్న గారు కడదిన దేశీయచర్యల
లోను రాష్ట్రమునకు దేశీయములకు తమ ముద్రాపాతముల
తెల్పి తిన్నాముగానే పని నుండు విశ్వయింది పకీయముగా కేది
యందుట మా చతురత తెలుగనిది గాదు. కావున వారిను
మావాడలతో నేకీకరించియుండుట స్పష్టము. ఆంగ్లభూమి
లో ప్రాంతగా నేర్పడిన కార్యప్రాంతములకు ఇచ్చట దిన
దినము నెక్కువయిచున్నగా అనీనీనెండున్న గారి అభిప్రాయ
ముల నామోదించుచుండు దేశీయచర్యలకు న్యసరిపాల
నా సమస్యను తీర్చుటకు యుద్ధానంతరము హైదరాబాద్
కి న్యాయముగా చెదరిననామోదన సహాయములకు తో
డగునట్లు గాకయు సహాయమున్నాడు.

ఇండియా పబ్లికేషన్స్ శాసనము.
ఇండియా ప్రభుత్వ శాసనమును గురించి ఇంగ్లీషుకు
వక్రీకరణ దృఢభావనకార్యములను వ్రాసినది. ఆశాసనము
లోని సూత్రములను విరించి హైదరాబాద్ కు తెలియజేయుట
హైదరాబాద్ భూమి శాసనమును గావచ్చు సహాయముగా జూర
దగిన ఆనరణమూత్రమును ఆంగ్ల ప్రభుత్వములోని వారికి
దోషముండుట ఆకర్షకము! హైదరాబాద్ ప్రభుత్వము వారికి
నకు ఆనూతిమల శుభము చక్కగా తెలియదు! తెలిసి
యండిన యెడల నిహునండి కొన్ని వివరణ లైనను ప్రకటిత
ములయి యుండునట! ఇట్టి శాసనములు ఇండియా ప్రభుత్వము
వారి జ్యోతిషములోని కావని తలచునట్టి వాగ్రహము యెవ్వ
దోషమును ఇండియా కార్యాలయములో నున్నాడట! ఇంత
కంటే హైదరాబాద్ తీరమునగా నేమి వ్రాసెనట! ఇం
గ్లీషుకు ప్రతిక హైదరాబాద్ మార్గమున నేటికైనను నిలుప
కొనినందులకు సంకసించుచున్నాము. ఇంత ఏ గాభిప్రాయ
మిదేశమున ప్రబలిన యిప్పుడైనను ఇండియా కార్యాలయము
వారు చునటను లక్ష్యము చేతులేమో మాడవలసియున్నది.

స్థానిక వార్తలు

దీపములు వెలిగించు కాలము:— జూన్ 6, 7 వల
తేదీలలో సాయంకాలము 7-2 గంటలకు దీపములు వెలిగింప
బడును.

“న్యాయుండియా” ధరావత్తు:— హిందూదేశ
పత్రికా శాసనముక్రింద “న్యాయుండియా” పత్రికాధికారి
చెల్లింపవలసినదని ప్రభుత్వము వారాజ్ఞాపించిన 2000 రూపాయ
ధరావత్తు హిందూ రిన్నేటివ్సు రాజధాని ముఖ్యమంత్రి
ప్రేటు కోర్టులో చెల్లింప బడినది.

ఆరీదెసెంటు దొంగసారి “న్యాయుండియా” పత్రిక
ప్రకటింపవలయునట అక్రమమనియు ప్రజాతీరనమునకును ప్ర
భుత్వమునకును అభ్యంతరములు కలుగజేయుననియు తలచి
హిందూదేశ పత్రికాశాసనము క్రింద “న్యాయుండియా” పత్రిక
క దరావత్తు చెల్లింపవలసినదని చెప్పి పూర్వ దొంగతనమువారు
చేసిన ఉత్తరువును గురించి ప్రజల ఆనంగీకారమును తెలియ
జేయుటకు ఇట్టిరీతిగా పబ్లికేషన్సులో జూన్ 12 న లేదని
సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఒకసభ జరిపబడును. ఈ
క్రింద పేర్కొనబడినవారు ఈ సమావేశమును జలుపుటకు
నోటియనందు తమ సంతకములు చేసిరి. ఇంకను అనేకులు
చేయుచున్నారు.

సర్. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్య, ఎస్. కస్తూరిరంగయ్య
గారు, రావ్ బహదర్ పి. త్యాగరాజు సెట్టియార్, దివాన్
బహదర్ గోవిందరావు చతుర్భుజరావు ఆనంద్ రావ్
బహదర్. పి. కేశవస్వామి, ఆనంద్ రావ్ బహదర్ వి. కె. రామా
నుజాచారియార్, ఆనంద్ రావ్ బి. వి. నరసింహయ్య, ఆనంద్ రావ్
కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావు బహదర్ (పోలవరం జమీందారు)
విద్యా సాగరవాండ్య, సి. పి. రామస్వామి అయ్య, ఎ.
రంగస్వామి అయ్యగారు జి. హరిశ్చంద్రయ్య రావు, పి. వి.
నాగనంద శాస్త్రి, ఎస్. గురుస్వామి సెట్టియార్, కె. బాల
సుబ్రహ్మణ్యయ్య, ఎస్. చంద్రశేఖరయ్య, ఎ. దొరసా
మయ్య, ఎ. కొండయ్య సెట్టియార్, బాబ్బి ఎస్. ఆంధ్రా
రావ్ సామోజ్, ఎస్. సుబ్బయ్య సెట్టియార్, అబ్దుల్ హామిద్,
వి. సి. శేషచారియార్, సి. ఎస్. గోవిందరాజమొరలియార్
టి. ఎల్. (కాంచి, ఎల్. కంకర నారాయణ సెట్టి, కె. వి.
బాబురావు, ఎం. రామానుజం సెట్టియార్, ఎం. జి. నరసింహ
శాస్త్రియార్, ఎస్. ఆర్. రంగస్వామి అయ్యగారు,
ఎస్. అంబాశంకర అయ్య, ఎల్. స్వామినాథ అయ్య,
ఎస్. వెంకటేశ్వర సెట్టియార్, ఆర్. ముదగళయ్య సెట్టి
యార్, కె. రాజయ్య, ఎల్. రామస్వామయ్య, కె.
సి. సుబ్రహ్మణ్యం. (బాల్లభర్) ఎస్. సోమసుందరంపెట్టే,
టి. ఎం. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు.

పంజాబు ఫిన్ కోర్ట్ జడ్జి:— న్యాయమూర్తి సాదిలా
గారు నేడు లాహోరు నుండి బయలుదేరి నీలూరు క్షేత్రమును
అటవీ సర్ కిలకర్ న్నా యరగారి యింట బడియున్నారు.

గడ్డ వాడుపులు:— ఈ రోజు ప్రాంత కాలమున గడ్డ
వాడుపులకలతా తుది విధి ప్రారంభించినది దీ తోనూడ
దుమారము చిన్ని తునానకు గలదింది. పగలంతయు విరా
మములే గడ్డలు కురిసింది.

పాముకాలు:— గడ్డ సాయంకాలము గర్భములు
విరించికాలేడి పుట్టిపలు మువ్వలగాను బ్రాంతు నొసరి
పాములయె. యజమానులు అరెనినాచి కలదినస్థానమును
గట్టి కోసిపాటాపి-అంపెర్కాంగె నీలు ఆనందును చేసెను.
తరువాత అంటిచెట్టుకుండి ఒక గిన్నె ముసలము తెప్పించి
కోగికి బ్రాగనిచ్చెను. ఇది బ్రాగగ నే కోగి కొంచెము నెప్ప
రిల్లి బాధగిల్లింట్లు కలదెను. గాయమును బాగుగాడిగి యడ
మాను దరినిని నడువనిచ్చెను. ఈ ఉదయము అతినిట్లు విప్పి
నేయబడినది. గాయముకుదిరి కోగి పొట్టకుండునయ్యెను.

పత్రికాశాసనము ఒక కేసు:— మిమోరములు యవ్రా
కాలాధికారి తాను యిందించి ఒక కరపత్రమునై ప్రచార
కునియు, అచ్చుతేముచాని ను పేరింటముగిరితది ఫిఫ్
ఇన్ సెక్టరు రాబర్టు గారు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు విఫ్. ఇ. కోరింగు
చూడగారి యెదుట కేసు చేసెను. ఈ కేసు రాజోవు కుక్క
వారమువారు విచారణ జరుగును.

ఐరోపా మహా సం గ్రామము

నాకా యుద్ధము—జర్మనులు తరిమివేయబడుట.

ఇరుతెగలవారికి గొప్పనష్టములు కలుగుట.

ఆంగ్లనౌకలు సాహసముతో పోరాడుట.

రైటు రిజర్వీ.

చాల యుద్ధపుటోడలు మునుగుట.

లండను జూన్ 5:—ఆంగ్లయాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—మే 31వ తేదీ సాయంత్రము జర్మనుల సమీపమున, ఆంగ్లనౌకా దళమునకు, జర్మను నౌకాదళమునకు యుద్ధము జరిగినది. యుద్ధభాగములయు, మన యుద్ధనౌకలు బహుమతిగా, కొన్ని ప్రాసరులును, తేలిక నౌకలును కొన్ని డిస్ట్రోయరులును వీరికి సాహాయ్యము చేసి జరిగి వీనిలో చాల నౌకలు పోయినవి. జర్మనునౌకలు చాల దూరమునందుండి, సగం కనుపడక దీర్ఘయుద్ధమునకు తలపడలేదు. ఆంగ్లేయుల చుట్టూనౌకాదళము రణరంగమునకు దుమికెన తోడనే జర్మను నౌకలు వెల్లువలెని తోకబాదించి రేవులలోనికి పారిపోయినవి.

ఇంగ్లీషు నౌకల నష్టము.

“క్వీన్ మేరీ” “ఇండిఫేటిగబిల్” “ఇన్విన్సిబిల్” అను యుద్ధపు ప్రాసరులును, “బ్లెక్ ప్రిన్స్” అను ప్రాసరు మునిగి పోయినవి. “వారియర్” అను నౌక కడలమెడలలోని స్థితికినవి నది దీనిని కొంతసేపు ప్రాసరుగా వచ్చి కొంతము దిగి వేసిరి. “టిక్టర్” “టర్నబుల్” “ఫార్మోస్” “స్పాన్సర్” “అర్మెటెడ్” అను డిస్ట్రోయర్లు పోయినవి. మరి యానౌకల గతియేమి యయినది తెలియజేయలేదు. ఆంగ్లేయుల యుద్ధపుటోడల లోగాని తేలిక కూసరులలో గాని ఏదయు మునుగలేదు. శత్రు నౌక లకు చాలావఱకు కలిగినది. అధునాధును ఒక క యుద్ధ పు కూసరు ధ్వంసమై యుండును. మరొకదానికి చాలవెల్లులు కలిగియుండును. రాత్రి జరిగిన యుద్ధములో మన డిస్ట్రోయరులు జర్మను యుద్ధపు టోడలలో నౌకదానిని ముంచివెట్టు చెప్పెదరు. రెండు తేలిక ప్రాసరులు నిరసయోగములైనవి. అవి ప్రాయశః మునిగియుండును. జర్మను డిస్ట్రోయరు రెన్నిదానికొకదానిని విరమముగ తెలియవు. ఏది చెబునను జర్మనులచే చాలా నౌకలు మునిగిపోయియుండును.

తీరువారి ప్రకటన.

లండను జూన్ 5:—ఆంగ్లేయ నౌకాదళాధికారు లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—మనకు మొత్తముగా ఏమిది డిస్ట్రోయరులు నష్టమైపోయినవి. మన డిస్ట్రోయరులు తలపడినప్పుడు “కెంజు” తిరగతి ప్రెసనాటు యుద్ధపుటోడ యొకటి జర్మనులది ప్రేలి తుక్కునయి పోయినది. ఈ మోస్తరుచే మరి యొకటి ఫిరంగిగుండెలన మునిగిపోయినదట. జర్మనుల యుద్ధ ప్రాసరులలో మూడు ధ్వంసమైపోయినవి. వానిలో ఒకటి (బహుశః “డెస్పెంజు”) ప్రేలిపోయి ముక్క ముక్కలై పోయినది. రెండోది బహుశః “లాబో” అయియుండును. దీనికి మన నౌకలు తిరగ కాస్తీచేసినవి. దీనియందు మున్నగునవి పొడైపోయి కదిలమెడల కుండెను. మూడవదానికి బోలెడు వెల్లులు తేలిగినవి. జర్మనులది ఒక తేలిక ప్రాసరు అను డిస్ట్రోయరులు మునిగినవి. అధునాధును మరెందైనను తేలిక ప్రాసరులు చెడిపోయియుండును. మరిమాడు యుద్ధపుటోడలకు నిమిష నిమిషము వెల్లులు తిరుగుచుండగ చూచితిమి. ఒక జర్మను నలుమేరైన కూడ మునిగిపోయినది.

చక్రవర్తి పంజేతము.

లండను జూన్ 5:—జర్మనుల సందర్భమున చక్రవర్తి పంజేతించుచు ఆంగ్లనౌకాదళాధికారులు అడ్మిరల్ రిజర్వీతో పంజేతించిన సందేశమున బార్లీ చక్రవర్తి గారి క్రింది పంజేతము పంజేతించె:—మీ సందేశమున కెంతయు సంతసించినది. మీ సందేశము యుద్ధమైన మునుగాను చేరినది. మీ నౌకాదళము ప్రాసరులను నావికులను ఉద్యోగులను యుద్ధమున పోయియు కర్తవ్యమును గలపరచిరి. ప్రత్యేకముగా మన నౌకలకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేయుచున్నాను. వారిని చాలామంది నాకు పరిచయమున్నాను. బాధనకు చేకూర్చుకొని ప్రాసరుల పోయినవి. జర్మను నౌకాదళము యుద్ధమున పోయియున్నది. ఆంగ్లేయ నౌకాదళము యుద్ధమున పోయియున్నది. జర్మనుల నౌకాదళమును తిరగి వేసివేయగలము. నాకు సంతోషమును తెలియజేయుచున్నాను. దానికి వెల్లులుతిగిలి ముంచి పోవుచుండెను.

సంతాపకరము. పనివట్టికప్పుడు శత్రువులు తోక బాదించి పారిపోయినందున మనకు పూర్తియైన విజయము కలుగకపోయినది. మే 31వ తేదీని జరిగిన సంగతులు నాకు నౌకాదళ సామర్థ్యమునందున్న విశ్వాసమును మరింత బలపరుచుచున్నది.

ఆంగ్ల సేనాని రిపోర్టు.

లండను జూన్ 5:—ఆంగ్ల సేనానులగు సర్ జాన్ జల్లికో, డాక్టరు డేవిడు ఇట్టి గార్డు తెలిపిన సంగతులవలన ఉత్సాహము కలిగినదని నౌకాదళాధికారులు అమెరికావారి ఆస్పత్రియేలేదువారా సంఘమువారికి తెలిసిరి. వారు తెలిపిన సంగతులివి:—జర్మనులు యుద్ధమునకు దిగుచురని తలంపుతో మేము శత్రువుల స్థానములకు వెళ్లియుంటిమి. మేము కొద్ది పాటి నౌకలతో జర్మను నౌకాదళము నంతను యెదిరించినను, వారు మానుండర నిలవజాలక తోక బాదించి పారిపోయిరి.

ఆంగ్లనౌకాదళము సర్వసిద్ధముగనుండుట.

లండను జూన్ 5:—ఆంగ్ల ఆధికారులు నౌకాదళమున కిట్లు తెలియజేసిరి:—ఒక “మార్బుల్” నౌక తప్ప మన నౌకాదళముంతయు యుద్ధమునకు సర్వసిద్ధముగ నున్నది. “మార్బుల్” మాత్రము మరమ్మత్తులో నున్నది. మన నౌకలు నౌకాదళమునకు వచ్చిన కొన్ని గంటలలోనే బాగు చేసికొని యుద్ధమునకు సర్వ సిద్ధముగ నున్నవి.

నావికుల నష్టము.

“క్వీన్ మేరీ” నౌకలోని నలుగురు నావికులు కాపాడబడిరి. తక్కిన యుద్యోగులందరు నష్టమయిరి. “ఇన్విన్సిబిల్” నౌక నాశమునకు, ఒక రెప్పి నెండు రక్షించబడిరి. తిరిగియు నష్టమయిరి. “ఇండిఫేటిగబిల్”, “డిఫెన్సు”, “బ్లెక్ ప్రిన్స్” నౌకలలోని, యుద్యోగు లందరు నష్టమయిరి. వారి యుర నౌకలోని యుద్యోగులందరు రక్షించబడిరి.

బాల్బురు గారు రాజుగారిలో ముచ్చటించుట.

బాల్బురు గారు రాజుగారిలో చాలసేపు ముచ్చటించిరి.

జర్మను నౌకాదళముంతయు యుద్ధమునకు వచ్చుట.

ఆస్ట్రేలియా జూన్ 5:—జర్మను నౌకాదళముంతయు యుద్ధమునకు వచ్చినట్లు జర్మను ఆధికారు లొప్పుకొనుచున్నారని తెలుసు అడ్మిరల్ పియూరు నౌకలకు వదిలిరి. జర్మను నౌకలలో మొదటితరగతి యుద్ధపుటోడలు, యుద్ధపు కూసరులు, డిస్ట్రోయర్లు నలుమేరైనవి ఉండెను. తరువాత చున్న నౌకలకు వైను అడ్మిరల్ పియూరు కావలయుగ నుండిరి. వీరి నాయకత్వము క్రింద నౌకలు సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆంగ్లనౌకలతో యుద్ధమునకు దిగినవి. తరువాత నౌకాదళముంతయు రణరంగమునకువచ్చి రాత్రి తొమ్మిది గంటల వరకు యుద్ధముచేసెను. తరువాత రాత్రి యుద్ధము ప్రారంభమై డిస్ట్రోయరులకు తీగమైన పోరాటము జరిగినది.

జర్మను డ్రెసునాటు నష్టముగుట.

తమ “వెస్టుఫాలెస్” అను డ్రెసునాటు నష్టమైందని జర్మను లొప్పుకొనెట్లు బెర్లిను నుండి వార్తవచ్చింది.

జర్మనులు చెప్పసంగతులు.

లండను జూన్ 5:—జర్మను లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—“బిజుబేడిన్” “పామ్యెరను” అను చిన్న కూసరులు పోయినవి. “స్పాన్సరు” అను చిన్న కూసరు కొన్ని టూటోకో తడలు కనుపించుట లేదు. “ఇండిఫేటిగబిల్” లోని ఇద్దరును రక్షించితిమి. “సెప్టరు” “అల్బ్రెక్టు” చున్నగు మూడు ఆంగ్ల డిస్ట్రోయరులకు ముంచితిమి.

చనిపోయినవారు.

లండను జూన్ 5:—యుద్ధములో చనిపోయినవారిని వెల్లులు తిగిన వారిని వెల్లులు తిగులనివారిని ఎక్కింపుకొని డిద్విడెడలు, రాకులదాము, యానుడికలకు కచ్చుచున్నవి.

రెండు జర్మనులు ధ్వంసముగుట.

జూన్ 1-6 తేదీ సాయంత్రమున డెన్మార్కుకు వడలుట 2 జర్మనులు ధ్వంసమైనట్లు కోపెన్ హేగనులోని వెలనాంకురీ చెప్పుచున్నాడు. దానికి వెల్లులుతిగిలి ముంచి పోవుచుండెను.

జర్మను ఉద్యోగులు చెప్పసంగతులు.
యూము డెను జూన్ 5:—జర్మను ప్రాసరు ఎల్వింగు నుండి 3 ఉద్యోగులు 14 నావికులు తిరుబడిరి. వీరి నికకు గొనబడ్చిరి. జర్మను నౌక యుద్ధనౌకయే దీనిని ముంచెనని వీరు చెప్పుచున్నారు. జర్మను ఫిరంగుల వెల్లువలచే నౌక తిగి పోయినదని మరియొక యుద్యోగి చెప్పెను.

హిందూ శత్రు మంత్రిపంపిన వార్త.

సింలా జూన్ 5:—31వ తేదీని ఇండియానుండి రాజ ప్రతినిధి కిట్లు తంతివార్తను పంపుచున్నాడు:—

గతనెల 31వ తేదీని తెల్లెండు పరసమున ఆంగ్లజర్మను నౌకాదళములకు యుద్ధము జరిగింది. నాలుగు యుద్ధనౌకలకు మోయును ఆంగ్లకూసరు దళము యుద్ధభారమును వహించెను. ఆంగ్లేయుల పుధానదళములతో చాలాకాలము జర్మనులు యుద్ధము చేయలేక పారిపోయిరి. ఆంగ్లయుద్ధనౌకలు రణరంగమునకు దుమికెన తక్షణమే జర్మను నౌకలు తమ స్థానములకు పారిపోయినవి. ఆంగ్లేయుల కూసరులు మూడు ముంచి వేయబడినవి. యంత్రముల నష్టమైన ఒక ప్రాసరును నావికులు వదిలివెట్టిరి. డిస్ట్రోయరు రెండుని నష్టమైనవి ఆంగ్ల డిస్ట్రోయరులు జర్మను వారి డ్రెడ్ నాటుకు ప్రేర్పి చేసినవి. అగ్నిరక్షములను మరియొక డ్రెడ్ నాటుకూడ ముగియుండును. జర్మనువారి యుద్ధపు ప్రాసరులు మూడింటిలో ఒకటి ప్రేలి పోయినది. మరియొకటి నిరసయోగములైనది. మూడవదానికి చాల వెల్లులు తిగినవి. జర్మనువారి తేలిక కూసరు కొకటి ఆరు డిస్ట్రోయరులు ముంచివేయబడినవి. అధునాధును మరెండు తేలిక కూసరులైనవి నిరసయోగములైనవి. ఆంగ్లేయుల యుద్ధనౌకలుగాని తేలిక కూసరులుగాని నష్టము కాలేదు. రీక్ స్ట్రానెథులకు జర్మను నౌకాదళ డ్రెడ్ నాటుకు చెప్పి యంత్రములబట్టిమాడ నౌకాదుద్ధమున జర్మనువారి యుద్ధనౌకాదళముంతయు పోరాడినట్లు తెలుసున్నది. జర్మనునౌక లుత్తరమునకు పోవుచుండెను వీరి యుద్ధమునకు ఆటంకము కలిగి వెతుకబ్బుమరలలనీ వచ్చినవి. జర్మనుల కనుకూలముగు రిరుమున వారి నౌకాదళ మంత్రములను చేసినను, యుద్ధములో జరిగిన సంగతులను బట్టిమాడగా మన నౌకాదళాధికారులు స్పష్టముచున్నది.

బ్రిటిషు ఎడ్మిరల్లీ వారి ప్రకటనము.

లండను జూన్ 5:— బ్రిటిషు నౌకాదళమునందు ముఖ్యభాగము జర్మను నౌకాదళమును దాకినకొన్ని నిమిషములలోనే జర్మనునౌకాదళము సర్వత్రమును జూచిగొను శుభమునకుచ్చెను. దట్టముగానున్న పొగమంచునందు ఒకరి స్థానములొకరికి గనపడకుండెను. అందులన ఆంగ్లనౌకాదళము శత్రువులతో ఒక సారియే పోరాడి వారినుట్లు వెట్టుటకు వీలులేక పోయెను. కనబడినప్పు డెల్లకువారు పోయి సల్యమండెను. చీకటిబాట గావ్యాపించుటవలన ఆంగ్లనౌకలు శత్రునౌకలను వెంటంటి పంపి డిస్ట్రోయరులు రాత్రియందు శత్రువులను వెదుర్చుకొని పోయెనట్లు చెప్పెను. శత్రువులను రేవులలోకి దట్టమిన వెతుక సర్ వాన్ తెల్లలో గారు తిగివచ్చి యుద్ధస్థలమున చెడిన నౌకలను వదలగారంభించిరి. గురువారమునాడు యుద్ధపు మును ఏమిచేయుటకును వీలులేదని తెలిసెను. ఆదివారమునాటికి నౌకాదళము ముల యుద్ధస్థలమే యధాస్థానమున జేరెను. బ్రిటిషువారి నష్టము పూర్తిగా ప్రకటించబడినదనియు క్రొత్తగా చేర్చబడినది గాని తీసివేయబడినది గాని ఏమియు లేదనియు ఎడ్మిరల్లీ వారు ప్రకటించిరి. మన నష్టముతో సరిపోల్చిమాదినను ఇంకెట్లు చూచినను శత్రునష్టము మన నష్టమునకు మించిపోయినదనియే చెప్పవలెను. జర్మను నౌకలలో రెండు యుద్ధనౌకలును, రెండు వెద్ద యుద్ధకూసరులు, రెండు నౌకలఘు కూసరులు (“విన్ బెడెక్” “ఎస్పింగ్”) రోస్టోక్ బాటి కూసరు (ఫాన్ లాట్) 4 డిస్ట్రోయరులును, 1 నల్బురై నుకు పోయినదని నమ్ముచున్నాను.

ఎడ్మిరల్ మాడ్ గారి మరణముగూర్చి వార్తయు.
వారే ధైర్యసాహసములతో నౌకాయుద్ధము నుపకరిమించి సాగించిరి సర్ డెవిడ్ బెట్టిగారు వార్తవీరి. “ఇండిఫేటిగబిల్” నౌకలోని కెప్టెన్ సర్పెంతుకు, “ఇన్విన్సిబిల్” నౌకలోని కే గారును “క్వీన్ మేరీ” నౌకలోని ప్రొగార్ల మరణమును గూర్చియు వార్తవీరి చేసిరి.

వెల్లులు తిగిన జర్మను నౌకలు.

యాంటు కోపెన్ హేగను పట్టణమునుండి వెల్లులు తంతి వార్త పంపుచున్నాడు:—బుధవారము రాత్రి జర్మనువారి డిస్ట్రోయరులు పది తిటికబెట్టు మార్గమున పోయినవి. ఈ నౌకలు దక్షిణముఖముగ వెల్లు వెల్లుల నడుచుచుండెను. వీనిలో నౌకదానికి చాల వెల్లులు తిగితియుండుటచే తరొక నౌక లాగిపోవుచుండెను.

జర్మనీ నాక రెండుకు తోకబాదించింది?

లండను జూన్ 4:—యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

క్వీన్ మేరీ మునుగుట.

మంగుగుండు పాతగ్రీయుండు గదికి నివసించుకొని క్రేలి “క్వీన్ మేరీ” నాక రెండుకు తోకబాదించి మునిగిపోయినది.

యుద్ధ కథనము.

దేశాధ్యక్షుల కప్రాసరము సంగతులు.

కోమెన్ షాగను జూన్ 5:—కోమెన్ షాగ (దేశాధ్యక్షుల వారి) అనుష్ఠాపకము యుద్ధమునకుండాగ్రహించి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

సమగ్రము శాంతిని సుండును. యుద్ధము జరుగుచుండ ఆ ప్రాంతము చాల వర్తమానము జోయినది.

లండను జూన్ 4:—యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

మంగు సంగతు లాంగ్లేయులకే ఉత్సాహకరముగ నున్నవని వార్తాసంఘము వాడు (వార్షము).

గని తగిలి ప్రాసరు మునుగుట.

బ్రాండ్ షాక్ దీపాలయమునకు 50 మైళ్లు దూరమున మంగుగని తగిలి ఒక కూసరు మునిగిపోయినట్లు ఎన్ను జేర్చినట్లు వార్తాసంఘము తెలియజేసింది.

శత్రువిమానగళము.

కోమెన్ షాగను జూన్ 4:—నాకాయుద్ధములో ఎల్ 24 ను మరి 5 జిప్సీయను, కొన్ని విమానములును పనిచేసినవి. ఎల్ 24 జిప్సీయలకు చాలసార్లు దెబ్బలుతగిలి లోపలి గాలి పోవుచుండుటచే విమానమునందున్న సామగ్రిని క్రిందపారజేసి పేల్చుకొని తీరమున దిగిపోయింది. వైమానికులలో చాలమందికి దెబ్బలు తగిలినవి.

చరిపోయిన ఉద్యోగుల జాబితా.

లండను జూన్ 5:—“ఇండిఫాటిగబిలిటీ” “డిఫెన్సు” “వార్షము” యుద్ధనాకలవైచరిపోయిన ఉద్యోగుల పేర్లను నాకాదళమువారు ప్రకటించింది. 388 గు ఉద్యోగులు మరణించిరి. క్వీన్ మేరీ నాకలోని ఉద్యోగులు 4గురు ఇన్స్టిట్యూషన్ నాకలోని ఉద్యోగులు 2గురు మాత్రము కాపాడబడిరి. “క్వీన్ మేరీ” “ఫార్మోస్” “అర్మెయిన్” “మార్ష” నాకలనుండి కాపాడబడిన వారిను ఉద్యోగులు జాబితానూడ ప్రకటించబడినవి. ఈజాబితా ప్రకారము బ్రిటిషువారు సంఖ్య 43 వీరిలో 8గు గాయపడిరి. ఇండిఫాటిగబిలిటీ, డిఫెన్సు, వార్షము, టిఫ్ఫరీ, టిఫ్ఫరీ, నోమేడ్, నెస్టారు నాకలలోనివారెక్కువగు సంరక్షించబడలేదు. వారియన నాకయందు చరిపోయిన వారు 26గురు, గాయపడినవారు 27 గురు, తదితర నాకలయందు చరిపోయినవారు 115గురు, గాయపడినవారు 76 గురుఉండిరి.

నీడీజా నాక.

కోమెన్ షాగను జూన్ 5:—ఆంగ్లేయ నాకలలో తరుతుకును 1-5 తేదీన ఫీకోకు 38 మైళ్ళ వర్తమానము నీడీజా అను జర్మను యుద్ధ నాకలకు కావచ్చును. ఈనాక చాల ప్రమాద స్థితియందు ఉంది. వెనక భాగమున రెండు పెద్ద కన్నులు పడినవి.

వారియన నాక.

లండను జూన్ 5:—వారియన నాక యుద్ధమున నెట్లు చరించినదో దేవునిపేరున వేరైన ఈ నాకయందలి వారుచెప్పిరి. సాయంకాలము 6గంటలకినాక యుద్ధమున ప్రకటించెను. జర్మనీ వారి యుద్ధనాకా పంపుల మధ్యయన వారియన, డిఫెన్సు నాకలు విచ్ఛిన్నమయిరి. శత్రువులచే తీరముగ తలపడబడినవి. కొన్ని నిమిషములయందు 26 ఫివెన్సునాక పరిగిపోయెను. వారి యుద్ధనాక పెక్కురంధ్రములుపడి, ప్రమాదవశమందు ఉంది. జర్మనీయను విమానము ప్రారంభములగు గోళముల కాంక్షలనువైచేరి ఈ అసమాన యుద్ధము అద్వైతమునకు వలన త్వరలోనే ముగిసిపోయినది. 17 నిమిషములయన పిమ్మట నాకలోనికి నీరు వచ్చుచుండును. వారు తీర నీటిని యంత్రసాధనములవలన వైచిసేసే ముందుండిరి. తుదకొకటి తరువ్వి ఈనాకలోని గాయపడిన వారును తరగి వెళ్ళిపోయిరి. 48 గంటలకాలము తాగునీరు వారునునాక నీరు కొనిపోయిరి. తాగునీరు కొనిపోయిన వారును మునిగిపోయిరి. జర్మనీ వారి దేవాలయములను దిగిస్తూ మారు తిరువదియును తమనాక నెరువించినవని వీరు చెప్పుచున్నారు.

వార్షము నాక.

యూరప్ లోని వర్తమానమును బట్టి యుద్ధమును నిలిపివేసి, ఇది “వార్షము” “వేలియంట్” “మలయ” “వార్షము” నాకలు. ఇవిరణరంగమునకు మునుపటి యుద్ధములకంటె తక్కినవి. శత్రునాకలు పారిపోయినవల్లను అంగ్లేయునాకలు పట్టణములను ఆధారము కలిగింది. శత్రునాకలు లేనందున శత్రునాకలు కట్టకాంగ్లేయ నాకలకు తన ప్రధాన స్థానము నకు రావలసివచ్చినది.

హిందెబర్డు మంపడుట.

తాము ముట్టడించిననాక హిందెబర్డు అని వాకేళ్ళు చెప్పుచున్నారు. ఈనాక వారు సార్లు బ్రాండ్ షాక్ దీపాలయమునకు దిగిపోయిరి. ఒక్కొక్కసారి ఒక ఉద్యోగిని పంపిస్తే ఎవరు చుండుచేరి. వాగొట్టుకొనియు నిడువరకు ఈనాక దిగియుండి పిదప మునిగిపోయెను.

“దాన్సు” దెస్ట్రోయరు గతి.

లండను జూన్ 5:—సంగతి సందర్భములు తెలియరాని ముడునాకలలో “దాన్సు” అనునది యొకటి. “దాన్సు” అను దెస్ట్రోయరుగాని తీరున వారియు విచార అను దెస్ట్రోయరు నాకలోనికి పోల్చేతరుండు దిగిరి. వీరు తరు అ దెస్ట్రోయరు గతి కొంతవరకు తెలియుచున్నది. విచారయందలి వారియుల్లు చెప్పుచున్నారు:—బుధవారము వారు సాయంకాలము జర్మను కూసరు మునుగుండుట కనుబడినది. చుట్టొంత నేటికి ఇంకొక కాక తలలయకు చుండినది రక్షింపుదని కేకలు వివదగా విచారలోని వారియు ఒకచిన్నపదిరను బుపి “దాన్సు” నందలి 7 గురు జనులను రక్షించి “దాన్సు” ను మారు 5 గంటల క్రిందము బ్రాండ్ షాక్ దీపాలయమునకు అధిపతికి ఇవ్వబడకే కాలు గిరిపోయియుండును. అతిమితనాకలో పాద మునిగిపోయెను.

మార్షనందలి అన్ని సమృద్ధులు (ఒక ఫిరంగి 3వై)

అన్ని ప్రితియై పోయినవయిన ఆ ఫిరంగిలో దెస్ట్రోయరు అధిపతియు ముట్టుకొని చాలకాలము పోరనియు మార్షనుండి రక్షింప బడినవారు చెప్పిరి.

“మార్ష” నామము.

లండను జూన్ 5:—నాకాయుద్ధమున “మార్ష” దెస్ట్రోయరు విషయము ముఖ్యముగా పేర్కొనదగి మున్నది. దానికెదురుగా ముట్టుకు జర్మను దెస్ట్రోయరులుండి దానిచే అన్ని వర్షమును గుటిసింపచుండును. అంత శత్రుదళమున్నను, “మార్ష” భయపడక ప్రధానావస్థలో ముందుకుపోయి రెండుశత్రు దెస్ట్రోయరులను బ్రాండ్ షాక్ దీపాలయమునకు ములైన వరుక “మార్ష”ను రెండుబ్రాండ్ షాక్ దీపాలయమునకు వెంటనే మునిగెను. దానినుండి బ్రతికినవారు ఒకమూలమున సమగ్రమున దేవుండు యుద్ధము జూచుచుండిరి. ఒక్కొక్క పెద్ద అగ్నిగోళము ఒక్కొక్క శత్రు దెస్ట్రోయరును ముందుచుండును. ఇట్లు శత్రు దెస్ట్రోయరులన్నియు మునిగిపోయియుండును.

జర్మను సమృద్ధులు జోరుగదించెను. కాని బ్రిటిషు వారి పెద్దనాకలగు వారిలో అనేకములు మునిగియుండునని మార్షలోని వారుచెబుచుండిరి. ఒక్కొక్కసారి ఒక దెస్ట్రోయరును మార్ష ముట్టడింపరలెనని జర్మనుల నియముక మొనర్చుకొనినట్లు గానవచ్చుచున్నది. చాల రోజులు యుద్ధనాకల కొన్ని కూసరులను అంగ్లేయుల చాలాకా ప్రాసరుక బాని చాత్ర ముట్టడింపట కొందరు జూచిరి.

బ్రిటిష్ వారి జయము.

నాకాయద్దమును గుర్చిన అన్నియంతయును చూడగా బ్రిటిష్ వారికి అన్నియంతయును జయము కలిగినదని తెలుపడ గలదు. బ్రిటిష్ వారి యద్దము తర వారి ఇదియే చూపుచున్నది. ఇందే బ్రిటిష్ వారికి సంపూర్ణ జయము కలిగినదని మార్చింగు పోయ్యుటకై వ్రాయుచున్నది. ముఖ్యమైనవియ మేమనగా అంగ్లయద్దములు జర్మను సాకాశమున పెండ్లబులుకొని పోయి నాని రేపు ల వారికి వా అ వారి లి న వి. యద్దములకు కలుగదలకు బ్రిటిష్ వారును సంపూర్ణ జయమునకు పుట్టుచున్నార. అన్నివార్లుచూడగా ట్టు చెప్పి చున్నార:- అంగ్ల వర్తమాన సోధించగల మరియు అంగ్ల యద్దములకు కడలపెట్టలేకుండ చేయగల మరియు జర్మను లు తలచిరి. వాల్మీకియనందు జర్మనుల యద్దము గృహనష్ట మని తెలిసికొని రేక పోయిరి. ఇట్లు ర వ్యవసాయ తూర్పు నే నా ముఖము నందు బిత్రిడిత గినది. అనేకములకు రేపులలో దిగి గాయములు తగిలినవారు ఉత్సాహ సంతోషములు గలవై యున్నారు. దర్శివారి నాకాశే రక్షింపబడిన కొండలు జర్మనులు తమకు గల్గినజయ మునుగుర్చిన సోదరులచేత చిరునవ్వునవ్వి "ఈపోయ్యలకుం టై ఎక్కడ ముత్యతెలియనలేయని బిత్రిడి యియ్యదెన్ నంది కల్పిన తంజినార్త నడువచున్నది.

రెండుతములందున నష్ట మపరిమితముగా నుండెనియు, యక్తియు ఉపాయమును బ్రిటిష్ వారి పక్షముననే లాభకర జనముగా నుండెనియు వారెరట.

తరువాతి విషయములు.

లండన్ జూన్ 5:- స్కాట్ల్యాండ్ పత్రికయందు యద్దములయే యితరవిషయములును తెలుపబడివి. బ్రిటిష్ వారి యద్దము జర్మను సాకాశమును దాకినప్పుడు, జట్టికలు వా: వై నెగురుచు బ్రిటిష్ వారి సాకాశము ను చూచుచుండుటలేదని చెప్పుచుండెను. జర్మను సాకాశములయందు అప్పుడు ఒకచోట చేరబోయెను. అంగ్లయద్దములకు నచ్చుచున్నవని జట్టికలు తెలియజేసినచోడనే జర్మను సాకాశము దట్టికలును మున వాటిపోక పొరంభించెను. బ్రిటిష్ వారి యద్దము వాని. కడ్డక పోయి యెరిగించెను. రోజుకొకటి అంగ్లయద్దమున ముఖ్యస్థానమును గ్రహించి నరే డేవిడ్ బెట్టిగారి నిలిచిపోవు డు చెప్పిరి. తరువాత "టెగర్" అను సాకాశే అన్నివర్షము పది నమిషములకొకసారి వెనుక ఎంత అన్నివర్షమునుకునినను టెగరు ప్రోగ్సాహముతో నిలిచియుండెను. కొన్ని క్రూరస్థితి అతి క్రూరముగ నున్నది కలిగినది. యుద్ధము ప్రాసక్తి జర్మనువారి క్రూరస్థితికంటె చాలమందిరి. జర్మను క్రూరస్థితి మూడు నష్టమైనది. ఇందేయము: దే బ్రిటిష్ వారి గల సేనలన్నియుం దిగియుండు అ శీఘ్రముగా ముగిసిపోయెను. ముద్రాప్రాయములతి ధైర్యసాహసములతో పోరాడివి.

కాపాడబడినవారు.

లండన్ జూన్ 5:- ఇంటిగరకు నాకాయద్దమునకుండి 250 మంది కాపాడబడిరి. రియర ఆర్మీరము అన్నివారు, విదేషీయులు స్కాట్ల్యాండ్ చురపోయిరి. రెండవ యంతకు రో వెన్నెస్కాట్ల్యాండ్ కిరమ పుక్కుకు.

నాకల వివరములు

క్రీస్తు మే రీ. క్రీస్తు మే: నాక 1918 సం॥లో పూర్తియైనది. 27,000 టన్నులు అగడి 13. 5 అంగుళముల ఫిరంగులు 4 అంగుళములు ఫిరంగులు 18 టన్నులు నాకయందు కలుపు. ఈ నాక గంటకు 28 నాటులు పోవును. (నాటు=6080 అడుగులు)

ఇండికేటి గబులు.

1911 సం॥లో పూర్తియైన ఇండికేటి గబులు 18750 టన్నులు నాకయందు 8 అంగుళముల ఫిరంగులు 16 అంగుళముల ఫిరంగులు 18 టన్నులు నాకయందు కలుపు. ఇది గంటకు 25 నాటులు పోవును.

ఇన్స్టిట్యూషన్.

ఫిరంగులు మున్నగు విషయముల నీనాకవై నాకను బోకియన్ను బిగాన్సి 17500 టన్నుల నాకయందు దాకకంటె కొంచెము కన్నది. ఇన్స్టిట్యూషన్ 1909 సం॥లో తయారైనది.

దేవస్థానము

దేవస్థానము క 1909 సం॥లో పూర్తియయ్యెను. ఇది 14800 టన్నుల నాక. దీయందు 9.2 అంగుళముల ఫిరంగులు 4 టన్ను 7.5 అంగుళముల ఫిరంగులు 10 టన్నులు. ఇది గంటకు 28 నాటులు పోవుకొగలది.

వారియన

వారియనాక 1907 సం॥లో పూర్తియయ్యెను. 18550 టన్నులు. 9.2 అంగుళముల ఫిరంగులు 6 టన్ను 7.5 అంగుళముల ఫిరంగులు 4 టన్నులు ఈనాకయందు కన్నవి. ఇది గంటకు 22½ నాటులు నడచును.

బ్రాహ్మ ఫిక్సు.

అన్ని విషయములలో బ్రాహ్మ ఫిక్సు నాక వైవిధ్యంప బడిన వారియనాకను బోలియున్నది. కాని ఒక్క ఫిరంగుల యందు మాత్రము రెండిటికి కల్పకల్పమున్నది. వారియనాక యందుండి 7.5 అంగుళముల ఫిరంగులు గాక ఈ నాక యందు 6 అంగుళముల ఫిరంగులు 10 కలవు.

ఫాల్క్ల్యాండ్, స్పేర్, ముక్క, అద్దెలు.

ఈ నాటులన్ను దైత్యును దీప్తియగుట వాటిలోనివి. ఒక్కొక్కటి 950 టన్నులు. గంటకు 31, 32 నాటులు పోవును.

వెన్నెస్కాట్ల్యాండ్.

జర్మనువారి దేర్బిట్ నాటు యద్దము 18600 టన్నులు గలది 1908 సం॥ పూర్తియైనది.

దేర్బిట్ నాక.

యద్దారంభమున నీనాక పూర్తియగు చుండెను. ఇది 28000 టన్నుల జర్మనువారి నాక. దీయందు 12 అంగుళముల ఫిరంగులు 8 టన్ను, 5-9 అంగుళముల 12 టన్నుల కలవు. ఇది గంటకు 28 నాటులు నడచును.

ఇంగ్లాండు

గోల్డ్ డెన్మార్క్ ముందుబడుట.

లండన్ జూన్ 5:- అంగ్లస్తీయముల గోల్డ్ డెన్మార్క్, ఎల్మర్ గోల్డ్ అనునవి ముందుబడినవి. గోల్డ్ డెన్మార్క్ కలకత్తాకు పోవుచుండ ముందుబడినది. నాకయందుండెడివారిలో వైచు గురు కానరావెను.

లండన్ జూన్ 5:- ఈనాకయందుండెడి వారిలో 180 మంది ఒడ్డుచేర్చబడిరి. నాకయందు ముక్తము కనపడుట లేదు.

వరానువారి ప్రకటన.

వేరిను జూన్ 6:- వేరినునగరమున నట్లు జ్వరకటంప బడిన. వాక్సుద్ధర వాయుభాగమున శక్తువులనున్నన చుట్టుదులు పూర్తిగా నాటకంపకబడివి. దామూర్ ఫోర్స్, గ్రామములకు 8 నడుముల జరుగబడిన చుట్టుదులన్నియు తొల గగొట్టబడివి. శక్తువులు మందెడి గ్రామముల నధికముగ నుపయోగించుచుండినను వాక్సువైద్యముగ చుట్టడి జరుగబడి నది. టియమంటు డోమంటుపరీక్షకును విస్తారముగ ఫిం గులు గాలవబడినవి. మృతునదిపడెను టి భాగమున నశ్వదప్పుడు ఫిరంగులు కాలవబడినవి.

అంధభారతీపుస్తక భాండాగారము:-

మే 23 తేది పాఠశాలలకు 3 గంటలకు కైరములొని అంధభారతీ పుస్తక భాండాగార ప్రథమ వార్షికోత్సవము పండిత శిఖా ముఖులకు చిలకమర్తి శ్రీనివాసరావుగారి ఆధిపత్యముకొర ద వాలికా పాఠశాల భవనము జరిగినది. సభకు పూర్ణ ఘోషే పుస్తక భాండాగారాధిపతియగు ఇంకను శరీర గ్రామముల నుల నుండియును జనము విచ్చేసిరి. సుమారు 300 మంది సభ నలంకరించిరి. కార్యదర్శి కంఠస్థరపువ్యక్తి చురవి వినిపించిరి. గ్రా. ధా. యోద్దేశ్యమును యుయోగములను గురించి ఉక్తమే ఆరీమాకవిగారు ఉపన్యసించిరి. అగ్రాధికారి యువస్వామి మతో సభ ముగిసినది.

వశువులపాట్లు:-

గుంటూరు జిల్లా మంగళగిరికి ఉత్త రముగా 3 మైళ్ళదూరమున ఉన్నది. వెనకంక్రమమున దు పాలములలో కట్టిన వశువులను రాత్రిల్ల దుర్గాధిపతులచే, చక్కముగ పిలుచుకొని నిలిపారు. మే 27 తేది పాఠశాలలకు 6½ గంటలకు గ్రామముకు 3 వర్గాల దూరమున నన్న పాలము: దు రంతులు యెడ్డను కట్టినట్టి యి టికిచ్చి అన్న ము తిని 8½ గంటలకు తిరిగి కట్టి చూడగా ఒకపద్ధతి లేకపోయెను. అతిదు గ్రామములోనికి వచ్చి ఎదురేదని చెప్పగాను ఇరవై మంది ప్రోక్షకులచిరి. వొంగులు కనుపించలేదు. కా: 28వ తేది యదయమున చూడగా బీజిలో చెప్పినట్టి కట్టెల రము పడియుండెను. నంగతి సుదగ్గరములు పాలిమునాకె తెలియచేయగా వారు సాయోక్తము చెప్పి మదిగె గూడెము సోదాశేసిరి. కని చక్కము కనుపించలేదు.

ఇటీవలి తంతివార్తలు

ఒక అంగ్లసాధ్యముని.

విశరణబుద్ధి.

లండన్ జూన్ 5:- అంగ్లభూమిలో కంటుపరగజా లొని హెవరు పట్టణమునకు చేరిన ఎలెలు ఎరరెట్టు కన్య రెండు లక్షల పదివేల రూపాయలను హైందవుల యువ యోగార్థము వదలి చనిపోయెను. ఆ కన్యయుతో హైంద వులు నిర్ణయించు పద్ధతి మీద హైందవ భూమిలో కళాశాల నుంచుటకుగాను హైందవుల యజమాన్యము క్రింద హైంద వులకు విద్య నేర్పుటకుగాను ఉరయోగించవలసినదని ఆ మహా సాధ్య యభిప్రాయము.

BOMBAY, June 5.

A meeting of the Council of the Press Association had already been called for the 10th June before the letter of requisition from the Madras members of the Association was received by the Honorary Secretary.

Punjab.

Children's Fete.

DELHI, June 5.

There was a children's fete on Saturday evening in the Queen's Garden in honour of the King's birthday. The lawns opposite the Harding Library were tastefully decorated with flags the main entrance being a beautiful arch overhanging with flowers and bunting. The enclosures were provided for separate schools and the children with coloured turbans presented a pretty sight. There were about 6,000 children and about 300 teachers. Sweets were distributed among the children and refreshments provided for the guests. Among those present were the Hon'ble Mr. Haley, Chief Commissioner of Delhi, Mr. G. F. Demonnorency, Colonel H. C. Beadon, and all notable raises of Delhi. Mr. E. Pelliar provided a cinema show in honour of the occasion.

The following telegram from Colonel H. C. Beadon was sent to the Private Secretary to the Viceroy:- "Please convey to His Excellency that the citizens and children of the recognized schools assembled at a fete praying for Their Majesties' long life and prosperity".

Calcutta

A Cure for Snake Bite.

CALCUTTA, June 6.

A recent case of snake bite at Serampore is of interest through its being cured by use of plantain juice. Last night a servant of Mr. E. Hoogewerf, Principal, Government weaving College, was bitten by a venomous snake in foot. Mr Hoogewerf saw the patient and first put a ligature eight inches above the bitten part and then cut it with a lancet and applied permanganate of potash making the wound bleed freely. He then extracted some juice from a plantain tree and gave the patient about a cupful to drink. After drinking the plantain juice the patient seemed to recover a little and the wound was washed. The patient was subsequently made to walk up and down. This morning the legature was removed and the man was declared cured.

Mysore.

BANGALORE, June 6.

Private. Pilling stated to be a deserter from his regiment stationed at Belgaum was arrested by Sub Inspector Guru Rao of Bangalore station Police at Banavar Railway station and brought to Bangalore last night. He was handed over to military authorities.

It is understood that there will not be any special session of the Mysore Legislative Assembly during birth-day week at Mysore.

BRIEF TELEGRAMS.

Monsoon current reached Calcutta early this morning associated with a shallow storm. Heavy rain fell throughout the day.

Mr. Justice Shadi Lal, Punjab Chief Court, will leave Lahore on the 7th instant, for a short visit to Simla, where he will stay at "Inveram" as guest of Sir Sankaran Nair.

The Government of Bengal has appointed a committee of enquiry to enquire into the rates charged for electric current in Calcutta and the general question of the supply of current.

The absorption of the Delhi and London Bank by the Alliance Bank of Simla was well kept secret and practically no news was available in Calcutta till the arrival of a cable from London. No details have been sent and they are not due to arrive until towards the close of the month.

To-day before Mr. F. E. Conningham, officiating District Magistrate, Bangalore, Chief Inspector Robert filed a complain against the Proprietor and Printer of the Memorial Press, under Section 3 of Act 25 of 1867, for failing to imprint the names of the Printer and Publisher of a pamphlet "Soldier's Catechism." The case is posted to Friday next for hearing.

THE GREAT WAR.

Great Naval Battle: Germans Driven Away.

HEAVY LOSSES ON BOTH SIDES.

Most Notable Victory Since Trafalgar.

BRITISH VESSELS FIGHT MOST DARINGLY.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

British and German Fleets Engaged off Denmark.

Many Warships Sunk.

LONDON, June 5.

An official statement announces that a naval engagement took place in the afternoon of the 31st May off Jutland. The battle was borne by the battle-cruiser fleet with some cruisers and light cruisers supported by four fast battleships. Among these the losses were heavy. The German battle fleet, aided by low visibility, avoided a prolonged action with our main forces, and soon after these appeared on the scene the enemy returned to port, though not before receiving severe damage from our battleships.

The battle-cruisers "Queen Mary," "Indefatigable," and "Invincible" and the cruiser "Black Prince" were sunk. The "Warrior" was disabled. She was towed for some time and had to be abandoned by the crew. It is known that the destroyers "Tipperary," "Turbulent," "Fortune," "Sparrow Hawk" and "Ardent" were lost, and six others are unaccounted for. No British battleship or light cruisers were sunk. The enemy's losses were serious. At least one battle cruiser was destroyed and one seriously damaged; one battleship is reported to have been sunk by our destroyers during a night attack; two light cruisers were disabled and probably sunk. The exact number of enemy destroyers disposed of cannot be ascertained with any certainty, but it must have been large.

Sinking of the "Queen Mary."

It is stated that the "Queen Mary" sank in two minutes, an explosion having occurred in the magazine.

Official Announcement.

The Admiralty announces that we lost altogether eight destroyers. One enemy battleship of the "Kaiser" class was blown up in an attack by British destroyers. Another dreadnought battleship of the "Kaiser" class is believed to have been sunk by gunfire. Of the three German battle-cruisers, two of which are believed to have been the "Derfflinger" and the "Lutzow," the one was blown up and another was heavily engaged by our battleships. She was seen to be disabled and stopping. A third was observed to be seriously damaged. One German light cruiser and six German destroyers were sunk, and at least two more German light cruisers were seen to be disabled. Repeated hits were observed on three other German battleships. Finally a German submarine was rammed and sunk.

German Losses Heavier than British.

A statement issued by the Admiralty says that when the main body of the British fleet came into contact with the German High Seas Fleet a very brief period sufficed to compel the latter, already severely punished, to seek refuge. This was possible, as, owing to low visibility and mist, the Grand Fleet was only able to get into momentary contact now and then and no continuous action was possible. The pursuit continued till light wholly failed, but British destroyers were able to make a successful attack during the night. After driving the enemy into port Sir John Jellicoe returned and scoured the main scene of action in search of disabled vessels. By noon on Thursday it was evident that nothing more could be done and the fleet returned to its base, re-fueled and was again ready for sea by Sunday evening. The Admiralty states that the British losses have been fully stated, and there is nothing to add or subtract. The Admiralty has no doubt that the German losses were heavier, not merely relatively but absolutely. There is the strongest ground for supposing that the German losses include two battleships, two dreadnought battle-cruisers of the most powerful type, two of the latest light-cruisers, namely the "Wiesbaden" and the "Elbing," a light-cruiser of the Rostock type, the light cruiser "Frauenlob," at least nine destroyers, and a submarine.

King's Message to The Fleet.

H. M. King George, replying to a loyal telegram conveying birthday congratulations from Admiral Jellicoe, says:—"I am deeply touched by your message which reaches me on the morrow of a battle which has again displayed the splendid gallantry of the officers and men under your command. I mourn the loss of brave men, many of whom were personal friends. They have fallen in the country's cause. I regret even more that the German High Seas Fleet, in spite of heavy losses, was enabled by the mist to evade the full consequences of an encounter which it has always professed to desire but for which, when the opportunity arrived, it showed no inclination. Though the enemy's retirement immediately after the opening of a general engagement robbed us of the opportunity of gaining a decisive victory, the events of May 31st amply justify my confidence in the value and efficiency of the fleets under your command."

A High British Admiralty Official's Statement.

LONDON, June 5.

NEW YORK.—The first, accurate and detailed account of the battle off Jutland has been given to the American public by the Associated Press of America which received description from a high official in the British Admiralty

who had studied all official reports. "We were looking for fight" he said and the story of our fleet having been deceived by Germans is sheerest nonsense. Indeed in a word, we with an inferior fleet engaged the entire German fleet, interrupted their plans and drove them back to harbour. In this way we sustained heavy losses which we had expected but we also attained the expected results. I must admit that we had an extremely hard luck with our battle-cruisers but the loss of three great ships in no way cripples our control of the sea. The battle had four phases. The first opened at three o'clock in the afternoon when our battle-cruisers at a range of six miles joined action with the German battle-cruisers. The second phase was the speedy arrival of battleships on both sides. The Germans arrived sooner than ours, but before that our three battle-cruisers had been blown up, it is supposed by gunfire, but possibly they were torpedoed in such close range fighting. Our battle-cruisers might be criticised on account of bad tactics, but our fleet following the traditions of the Navy, went out and engaged the enemy, and the weather made them do so at close range, thirdly the engagement between the battleships was never more than partial. It included running fight as the German dreadnoughts fled towards their bases. All bigship fighting was over by quarter past nine and then came one of the wierdest features of the battle, as the German Destroyers made attack after attack like infantry following artillery preparation on our big ships. These onslaughts were absolutely futile, not a single torpedo getting home. These attacks ended in the morning and the scene of battle was swept by Admiral Jellicoe's fleet who reported that not a single enemy vessel was in sight.

Any description can be only fragmentary pending Admiral Jellicoe's report. An amazing incident occurred when the super-dreadnought "Marlborough" steamed into a veritable hornet's nest of submarines and skillfully avoided three before she was hit but she is now safely in harbour. Early in the engagement according to Admiral Beatty's report a German battle-cruiser after having been hotly engaged blew up broke in two and sank. The British pursuing fleet left behind them another German battle-cruiser 'hors de combat', when they returned she was missing and must have sunk. This accounts for two enemy battle-cruisers and the Germans admit the loss of two battleships.

The Admiralty has reported the sinking of four German light cruisers and the Germans have acknowledged the loss of destroyers. There is best hope that the German loss was even greater but we do not intend to make estimates until we have complete official reports based on absolutely certain evidence. Zeppelins did not play the part attributed to them. Only one appeared and it remained in action a very brief time and retired under heavy fire badly damaged. The weather was such that it was doubtful if any aircraft would have been of much service. The enemy sprang no surprises. There were no seventeen inch guns and no new tricks. This bad weather was the hardest luck our fleet has yet encountered. Nevertheless with fight like Wednesday's action every day we could stand loss much better than the Germans. The Associated Press adds "Future details will be much more heartening for Britons."

British Commander's Report.

The Associated Press of America is informed at the Admiralty that the latest reports from Sir John Jellicoe and Sir David Beatty have caused a feeling of elation. They may be summarised as follows:—"We went out within the enemy waters seeking a fight. Our inferior fleet engaged the entire German battle fleet and forced them to return to harbour and abandon any enterprise they may have contemplated."

The Number Killed.

LONDON, June 5.

The Admiralty has issued a list of 333 officers killed including all on board the "Indefatigable" the "Defence" and the "Black Prince", only four of Queen Mary's Officers and two of the "Invincible's" were saved.

List is also published of 43 petty officers and men eight of whom are wounded saved from the "Queen Mary" "Invincible" "Fortune" "Ardent" and the "Shark." None were saved from the "Indefatigable" "Defence" "Black Prince" "Tipperary" "Turbulent" "Nemad" and "Nestor". There were 66 dead and 27 wounded on the "Warrior" and 115 killed and 73 wounded on other ships.

Death of Admiral Hood.

Sir David Beatty, reporting the death of Admiral Hood, says that he led the division into action with the most inspiring courage. Sir David Beatty mentions with extreme regret the deaths of Captains Sowerby of the "Indefatigable" Cay of the "Invincible" and Prowe of the "Queen Mary."

The Casualties.

It is officially announced that four ships midshipmen from the "Queen Mary" have been saved, and all other officers lost. The Commander of the "Invincible" and a lieutenant have been saved and all others lost. All the officers of the "Indefatigable," the "Defence" and the "Black Prince" were lost, and all officers of the "Warrior" were saved.

TELEGRAMS.

British Battle Fleet Prepared.

The British Admiralty is informed officially that the entire British battle fleet, except the "Marlborough," has coaled and had been refitted for sea service within a few hours of its return to harbour.

First Lord and the King.

Mr. Balfour had a prolonged audience of the King to-day.

Whole German High Sea Fleet Engaged.

AMSTERDAM.—A most important admission is made in a Berlin semi-official statement that the whole of the German High Sea Fleet was engaged in the Skagerrak naval battle. Vice-Admiral Scheer commanded the German forces which also included in order German ships of the line, battle-cruisers and all the light units of the North Sea, and also destroyer and submarine flotillas. Vice-Admiral Hepper commanded the reconnaissance forces, which first gave battle to the British battle-cruisers and light cruisers at five in the afternoon. Subsequently the whole fleets participated in the day-battle, which lasted till nine in the evening. Then a night battle developed, being in the nature of severe destroyer attacks.

Germans Admit Loss of Dreadnought.

An Associated Press wireless from Berlin, intercepted in London, says that the Germans admit the loss of the dreadnought "Westfalen."

German Admission and Claims.

A German communique admits the loss of the small cruisers "Wiesbaden," and "Pommern," while the small cruiser "Frauenlob" and some torpedo-boats are missing. It declares that Germans picked up the two sole survivors of the "Indefatigable," and that three British destroyers were sunk, including the "Nestor" and "Aleaster."

Picked up German Officers.

LONDON, June 5.

YMUIDEN.—Three German officers and fourteen men belonging to the German cruiser "Elbing" have been picked up and brought in. They state that the "Elbing" was rammed and sunk by another German warship, but one officer says that the "Elbing" was split by the firing of her own guns.

Why the Germans Fled.

Information received in Edinburgh states that four battleships of the Grand Fleet which appeared at the critical juncture in the battle were the "Valiant," the "Barham," the "Malaya" and the "Warspite." The fight then assumed a different complexion. The British crews were most disappointed when the enemy fled and the British at daybreak had to return to their bases, the enemy having disappeared.

Damaged German Destroyers.

Reuter wires from Copenhagen that ten German destroyers passed the Little Belt on Wednesday night, travelling southward very slowly. One was so damaged that she was unable to proceed until she was fetched and taken in tow by an undamaged destroyer.

Enemy's Aircraft.

LONDON, June 5.

COPENHAGEN.—L 24 and five other zeppelins, with several aeroplanes, took part in the battle. L 24 was hit several times. She lost much gas and staggered to the Schleswig coast by throwing everything overboard. Many of the crew were wounded.

Two Zeppelins Destroyed.

Copenhagen fisherman saw two Zeppelins destroyed off the west of Denmark in the afternoon of June 1st. They had been shot and were on fire.

Survivors and Dead

Taken to Holland.

LONDON, June 5.

Dutch tugs and trawlers are arriving at Rotterdam and Ymuiden and Hook of Holland with small numbers of dead and wounded and unwounded picked up from the naval battle.

COPENHAGEN.—The German battlecruiser "Seydlitz" was sighted on June 1st 38 miles west of Fanos pursued by British warships. The "Seydlitz" was badly damaged all over and had two great holes after.

Account of the Battle.

By Captain of a Danish Steamer.

LONDON, June 5.

COPENHAGEN.—The Captain of the Danish steamer "Naesborg," who has arrived here, witnessed the battle off Jutland. He says that he was ninety five miles west of Hanstholm when a few small British warships appeared, pursued by the German fleet. Suddenly the British ships turned westward heavily shelled, and a few minutes later many British battle-cruisers appeared from the west and north. They attacked the Germans, who were reinforced by numerous warships coming from the south along the west coast of Jutland. A very fierce fight began. The sky was filled with smoke and the sea was in an uproar. Shells were falling around the "Naesborg," which was several miles away, and, owing to the violence of cannonade, her crew were unable to stand on the deck. At length the Germans fled southwards, the British pursuing them. Suddenly several British warships appeared from the west and the German fleet divided, scattering mines. The Captain of the "Naesborg" states that the German fleet numbered forty-five, including vessels of the largest type. The British fleet pursuing the Germans numbered eleven, and subsequently eight other British ships appeared, firing heavily. The sea was smooth. Many sailing ships passed through the firing line.

Fisherman who have arrived at Esbjerg state that they saw a cruiser sunk by a mine fifty miles North-west of Blavendshuk lightship.

The "Golconda" Sunk.

LONDON, June 5.

The British steamers "Golconda" and "Elm Grove" have been sunk. The "Golconda" was bound for Calcutta when she was sunk. Five of those on board are missing.

TELEGRAMS.

LONDON, June 5.
130 of those on board the "Golconda" have been landed. Four are missing including stewards.

The "Shark's" Plucky Dash.

LONDON, June 5.
The fate of the destroyer "Shark," one of the three hitherto not accounted for, has been cleared up by the landing at Hull from the Danish steamer "Vidar" of six survivors of the "Shark." The "Vidar's" crew state that on Wednesday evening they saw a German cruiser sunk, and later a large vessel on fire. They heard cries for help, and lowered a boat and picked up seven men from the "Shark," which had been torpedoed five hours previously. Her Commander, who had his leg blown off, went down with his ship. The survivors of the "Shark" state that everything on deck was swept off by gunfire, except one gun, which the commander and two men worked to the last.

One of the most stirring episodes in the naval battle was the destroyer "Shark's" plucky dash into an overwhelmingly powerful foe. A survivor said that they saw two columns of German destroyers right ahead, and the "Shark" went at full speed between the lines, and torpedoed a couple of the enemy, one on each beam, while under the hottest fire. After ten minutes, the "Shark" was hit by two torpedoes and sank immediately. The survivors spent five hours on a raft, watching the battle. The enemy losses in destroyers must have been very great, for whenever a big shell hit one she went down like a stone. The German submarines were very busy, but the survivors thought that many were sunk by British big ships over-running them.

The Germans seemed as far as possible to concentrate their fire on one ship at a time. Observers saw five of their battleships and battle-cruisers firing at one of our cruisers.

The "Warrior's" Fight.

The story of the "Warrior's" fight is told by the survivors who have arrived at Devonport. She was engaged at 6 o'clock in the evening, and the "Defence" were between two lines of German battleships, and were severely handled. After a few minutes, the "Defence" was blown into the air, and the "Warrior" was badly crippled. The enemy used gas shells, which were most suffocating to the British. Fortunately, the uneven contest was short, the Germans retreating. After seventeen minutes, the "Warrior" began to fill with water, and the crew started pumping. Ultimately an auxiliary ship came up, and took off the wounded. The "Warrior" was towed for forty-eight hours and foundered shortly after the tow rope had been disconnected. The survivors said that the "Warrior" was commanded by five German Dreadnoughts and twenty destroyers.

A Notable British Success.

Fuller reports of the naval battle have had a most inspiring effect, as proving that the British scored a success, which the "Morning Post" describes as the most notable victory since Trafalgar, remarking that though less decisive, it may have results almost equally momentous. The "Morning Post" adds: The salient fact is that the German High Seas Fleet was completely out-fought and chased in a disorderly retreat into its ports. Other experts are almost equally optimistic. Mr. Archibald Murray says that German hopes of interfering with the blockade and the movements of troops must now be abandoned, while it will be impossible for the German Fleet to act on the offensive in the Baltic for weeks. Thus the right wing of the Russian Armies has been secured.

British wounded who have arrived at various ports are most cheerful and exultant. A telegram from Yarmouth says that German sailors brought in on a Dutch trawler smiled when they were shown reports of the great German victory and said: "Unfortunately we know better adding that the loss on both sides was heavy, but that the strategic advantage was overwhelmingly on the British side."

Latest Details.

Further details of the sea fight are given in the "Scotsman," which says that when the British battle cruisers attacked, the Zeppelins moved continually overhead and apparently reported that the British Grand Fleet was not yet in sight. The German battle fleet then closed in and the battle raged for two hours till further aerial information caused the Germans to flee southwards. The British battle cruisers had barred the way, but immediately Sir John Jellicoe established touch with the enemy, he sent a message to Sir David Beatty to retire. The sudden alteration of the enemy's course as he started to flee exposed the "Oger" to the fire of a score of ships for ten minutes, and it was marvellous that she survived the unprecedented volume of fire. The astonishing feature of the surviving battle cruisers is the negligible damage from the heaviest German guns. Our light cruisers were far superior to those of the enemy, which at the outset of the action were beaten back in confusion. Three of the latter were lost and driven onto mines, the laying of which was one of most heroic exploits of the action. Our destroyers fought with sublime daring and courage, as the loss indicates.

The "Hindenburg" Sunk.

Survivors are convinced that the battleship on which they made a massed attack was the "Hindenburg." She was struck successively by four torpedoes. Huge columns of water spouted into the air along her hull, tearing her to pieces. She heeled till her funnels were level with the water, and then sank.

The "Warspite's" Good Work.

Among the four British battleships associated with the attack on the outset, the "Warspite" was most prominent, and it is stated that she sank two Germans. The action which she and her consorts gave to the battleships probably accounted for the slight damage done the survivors of the latter.

Excess-Profits Tax.

LONDON, June 5.
Commenting on the suggestion made by a shipping correspondent that excess-profits tax should be applied to companies registered in Crown Colonies, the "Times" says that some of such companies have to face the competition from companies that are not

subject to the tax. Regarding the position of Indo-China Navigation Company, the "Times" remarks that it would be anomalous if owing to the transfer of Head Office to China it escaped tax, while another company maintaining somewhat a similar service in the Far East that remained in London was called upon to pay.

France.

Germans Still Attacking Vaux.
Swift Retribution for an Air Raid.

LONDON, June 5.
PARIS.—Last night's communique reported intense artillery fighting on the left of the Meuse. German preparations for an attack on Hill 304 were stopped by our curtain of fire. The enemy on the right of the Meuse continued to bombard the Vaux and Damloup region especially Fort Vaux. An attack launched northwest of the fort at three in the afternoon was stopped by machine gun fire. Our heavy guns severely damaged three German batteries in the Gouliers wood. A German aeroplane squadron at noon dropped bombs on Toul killing six persons and wounding ten. A French air squadron pursued the raiders felling one in the French lines and two others in the German lines.

Two British Generals Disappearing

LONDON, June 5.
Sir Douglas Haig in last night's communique says that Generals Mercer and Williams who were inspecting the front trenches yesterday during a bombardment are missing.

Hitherto about 250 Officers and 250 men have been saved from the sea-fight. Among the victims are Rear-Admiral Arbuthnot and Midshipman Scott, eldest son of Sir Percy Scott, both of whom were on the "Defence."

Twenty Six British Aeroplanes Bomb Points.

LONDON, June 5.—Sir Douglas Haig in last night's communique says: A Squadron of twenty six British aeroplanes yesterday bombed some points of military importance doing considerable damage. One machine was brought down by gunfire in enemy's lines but the remainder returned safely. Hostile aircraft were inactive. There was increased activity on the whole of our front last night. Two hundred Germans north of Etricourt after a heavy bombardment attacked trenches but were driven back with considerable loss. Two small British parties near Sarre entered German trenches, killed some of the occupants and returned with slight loss. Two more parties at Monchy-au-Rois and Neuville entered enemy lines causing loss and bringing back prisoners. There was reciprocal artillery activity to-day. The situation at Ypres is not materially changed. We remain on ground gained by yesterday's counter-attacks.

Paris Bulletin.

LONDON, June 6.
PARIS.—This afternoon's Communique says:—Enemy attacks at night northwest of Vaux fort were completely checked. All assaults between Ford and village of Damloup were also smashed. Violent attack on Vaux fort was held up by garrison, despite the enemy's extensive use of liquid fire. Bombardment was very violent in Thiaumont-Douaumont region and intermittent on the left of the Meuse.

Greece.

Allies Occupy Port Customs.

LONDON, June 5.
SALONIKA.—The Allies have occupied telegraph offices, prefecture and port customs, simultaneously taking extensive precautions to prevent the possibility of opposition. Commanders of the gendarmerie and police have been relieved of their functions and martial law has been proclaimed.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, June 5.
The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State, dated London, 3rd June:—

The British engaged the German High Sea Fleet off the coast of Jutland on the 31st May. The brunt of the fighting fell on the British battle cruiser fleet and some cruisers and light cruisers supported by four fast battleships. The German battle fleet avoided prolonged action with the British main forces and, soon after these appeared upon the scene, returned to port. The British lost three battle cruisers sunk, one cruiser abandoned disabled, and eight destroyers lost. One German dreadnought battleship was blown up by British destroyers and another German dreadnought is believed to have been sunk by gunfire. Of the three German battle cruisers one was blown up, another was seen to be disabled and stopping, and the third seriously damaged. One German light cruiser and six German destroyers were sunk and at least two more light cruisers disabled. The British lost no battleships and no light cruisers.

From the statement of the Director of the Naval Department in Reichstag it appears that the whole German battle fleet was engaged. They were undertaking a movement toward the north, and the main outstanding fact is that they were checked in their enterprise and had to return to their base. The British naval supremacy was therefore maintained against the maximum German efforts at the Germans' chosen moment.

Another Cable.

SIMLA, June 5.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated London 3rd June:—
Sharp fighting took place at Ypres Salient on a front of 3,000 yards between Hoge and Ypres-Comines Railway.

The Germans, after a sustained bombardment, attacks the infantry and penetrated the British front trenches at several points, but were repulsed. Elsewhere fighting continues.

The battle round Verdun continues with intensity. The French advanced over 100 yards south of Courrette Wood. In front of Vaux fort, which the German tried to capture at any cost, the struggle attained an unprecedented fury, the assaulting column, mown down by the artillery and machine guns, suffered enormous losses. South of Douaumont Fort the Germans penetrated the southern portion of Callietee Wood. They also penetrated the village of Damloup, of which the French hold the greater part.

The battle in the Italian front becomes continuously more desperate, but the Italians repulsed several violent attacks and maintain their new positions.

The Russians repulsed a German attack north west of Jacobstadt and near Smorgon.

General Smuts reports capture of the German position Mikocheni and enemy retirement on Kikmezi.

Ladies' Committee.

SIMLA, June 5.
Those who have subscribed or sent gifts to the Ladies Committee of the Headquarters branch of the St. John's Ambulance Association will be interested to hear what a boon their help is proving to the sick and wounded. The report for May shows that some four thousand articles of clothing and hospital necessaries, besides two thousand five hundred bandages, were made and despatched. During the month also large quantities of supplies, such as cigarettes, tobacco, soap, safety pins, chocolates and Keating's powder and numerous gifts of clothing and bandage were received. The donors include amongst others Mrs. P. S. M. Buriton and Mrs. Kitchen (Simla), Mrs. C. Manges (Narayanganj), Mrs. K. Rao (Multan), Mrs. C. A. Bell (Sikkin) and Mrs. P. C. Freeman (Labore). Further gifts of all kinds, including money, will be most gratefully received. The committee would also be glad to receive old books and magazines to be sent with the clothing to the Hospitals.

Prohibited Exports.

SIMLA, June 6.
A 'Gazette of India Extraordinary' issued this evening notifies:—In exercise of the power conferred by section 19 of the Sea Customs Act of 1878 (8 of 1878) as amended by Act of 12 of 1914 the Governor General in Council is pleased to direct that the exportation from British India of the following goods should be prohibited to all destinations. Steel in bars, angles, rods and shapes of sections, steel blooms, billets and slabs, steel bridge boiler and other plates not under 3 inch thick, steel girders, beams, joists and pillars steel ingots, steel tubes of all description and steel wire. Provided that nothing in this notification shall apply to (1) goods shipped by or for the use of the Crown (2) goods shipped to any Indian port (3) goods required for use or consumption in Native States in India (4) goods shipped for use or consumption during voyage.

SIMLA, June 6.
The following telegram dated 3rd June, 1916 has been received from "Eye-Witness," Mesopotamia:—Ahwaz, Persia, 31st:—Fakhtari tribesmen while in flight back to their own country after being defeated by Russians on Turkish frontier in the neighbourhood of Hasr-i-Shirin, were intercepted by our cavalry at the crossing of the Diz River near Dizfall. A number of them were drowned while attempting to swim their horses over the river. Others were disarmed and dispersed and many were stripped naked and looted by local tribesmen.

Bombay.

Monsoon Bursts in Poona.

POONA, June 5.
The monsoon burst in Poona about 12-30 p. m. to-day with heavy rain accompanied by thunder and lightning. The fall was quite different from thunderstorms we have been experiencing during the past week and definitely establishes monsoon conditions here. There has already been an appreciable fall in the temperature.

Violent Fluctuation in Bombay Share Market.

BOMBAY, June 5.
There was considerable excitement in the share market to-day and rates in different concerns underwent violent fluctuations which was intensified at the close on receipt of the news of a naval engagement. Market declined heavily, the sensational feature being a fall in Tata Iron and Steel shares. Centrals declined to Rs. 211½ and Swadeshis to Rs. 182½. Standard declined to Rs. 121½ and Davida to Rs. 470. Colaba Land and Mill shares closed weak at Rs. 1320 and Centrals declined to Rs. 121½. Razulbhoy's were weak at Rs. 485 and Indore Malwas at Rs. 286¼. Madhows declined to Rs. 141½ and Currimbhoy's declined to Rs. 253½. In Bank shares, Bank of Bombay was steady at Rs. 1542½ and Bank of India at Rs. 70. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were firm at Rs. 930 and Tata Iron and Steel (ordinary) weak at Rs. 165 and (deferred) declined to Rs. 615 but closed at Rs. 635. Tramways were firm at Rs. 260. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 80 and small pieces were at Rs. 80¼ for buyers. Calcutta Market not Affected.

Unlike Bombay share market the market here was unaffected as the news of naval engagement was not received until after 8 p. m. owing to delays in transmission.

POONA, June 5.
The Senate of the Indian Women's University has finished its labours. Almost the whole of the morning and evening sessions of the Senate on Sunday was taken up by the discussion regarding the curriculum of studies. It was decided to admit in the first year class passed matriculates of other Universities and those that would pass the Entrance Examination to be held by the Syndicate. An application for affiliation of their Mahila Pathshala was received from the Mahilashram and after due consideration the necessary permission was granted to the Mahilashram to open their college terms being the same as those laid down by the University of Bombay. The college course will extend to three years there being an examination at the end of each year in the three years course. There will be four compulsory and one voluntary subject. It is expected that the college at Blugue will begin work on 20th June.

కమ్మతావుల వెదచల్లునది సువాసనద్రవ్యరాజము

ఆటోమోటార్ బహు (ప్రస్తుత)

ఆటోమోటార్ స్పిండ్ల కలిపివడికాదు. గుండపున్నచుల రసము. నాలుగుచిరువులు
చేతిగుడ్డవై కలిపివడివో ఎంత వనోహరముగనో యుండును. జీవతానిలయము నందంత
నానందము గలిగించగలను.

కల చిన్న పీసా 1-కి	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దపీసా ,,	...	2-0-0
గుండ కాళ్ళ ,,	...	0-1-0

వి. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము.

సోలువజంటలు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రస్ అండ్ టెక్స్టైల్ కంపెనీ,
నెం 1:5 నామూనా సీదు, బొంబాయి

మదరాసు ఏజంట్లు:— మొహతా పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 29, నామూనా సీదు, బొంబాయి

వజ్రగుళికలు:—ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు సరఫరావ్వయు కారణ
ములు లక్ష్మపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీరవ్యాయామమువలనను,
జీతేంద్రియత్వమువలనగలుగును. వ్యభిచారము నుభరోగములు, దుర్భాషసములు, విశ్రాంతిలేవంబులు,
20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0 అమృతాంజనము డిపో, 7, తింబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

1000 రూపాయలు బహుమాన మివ్వబడును.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా

ఈ మురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని యజ్ఞపుత్రులవారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యివ్వబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో కోర్టుయొక్క పొందగలదు. దుర్భాషనయ్యెల్ల బాల్యములోనే ధాతుపుష్టి
కలిగినవారికి మాత్రమే కొరత బహిరంగ, మాణికాలమునకు నుభము నుభయింతురు. ఈ సాలామిసిరి
మాత్రపు సేవించియెడల అట్టి దుభము తొలగివేసి బహిరంగమనవచ్చు లయి భృకాశించుచు చిర
కాలము నుభముగ జీవింతురు.

ఈ సాలామిసిరి మురబ్బానల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, వ్యర్థస్థితితము నునున, ధాతువు
ముత్రముతో కలసిపోవుట మానున, నీగుడుగు మానున, బహుమాత్రవ్యాధి మానున, విశేషబలము
కలుగున, రక్తము శుద్ధియగును, అకలి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిష్టకముగును. సాలామిసిరి
ఆనంద బహిరంగమనదు. ఇది కాబూల్, కాందహార్, బేరూట్లలో వైరమయ్యెడిది. అక్కడి జనులు
ఈమందిని ఒకేమనగా తినుటలకు మనదేశపు 4 గుర మనమ్యుల బలము అదేకేమన ఒకను పికి గలను. వై మురబ్బాను
సేవించి నుంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడి యున్నది, 1 డబ్బాను 15 రోజులు ఉయ్యో
గించిన దానికల్ల పూర్తిగగలము కలుగును. 2 రి డబ్బాను ఉయ్యోగించినచో జ్వరగర్భము వరకు గణ మిచ్చును.
అకపావ పరిశ్రీ: వార్షికముతో పంపబడును.

15 తులాల, డబ్బీ కల రూ. 2-0-0. తిపాలభర్త 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
డి. మన్నాలాల్. ఢిల్లీ వైద్యులు, నె 5, అవస్థ్యరోడు, బెంగళూరు సిటీ.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యులవారి శ్రావణములు.
“అందఁడృద్ధి, బూరకాళ్ళ తక్షణ పరిహార”
7 పూటలలో నుంచుకొను. నిష్ఠయమైనది. ఇంకా
మేహవాతరోగములు, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ
కీళ్ళరోగములు, తిమింగి, అంగుష్ఠ కటివాతములు, చిరకాలపు
నడుమనొప్పులు మొదలగు వాల్ల కమ్మక మిదియే! పుచ్చు
కొనిన వెంటనే గుణము తెలియగలను. వెల రూ. 3-8-0.

“నర్వమేహకుష్ఠ కురారము”

ఈ సిద్ధమధము, మేహవైర్యహరియచ్చులు, గజచర్మ
ములు, కాళ్ళచేగులు, ముక్కు, చెరలు, కండ్లు మొదలగు
అంగములను తొలగివేయుటయు, అడ్డఁజ్జులు, బిళ్లలు, నవ్వాలు
నంబంధముల కొలుపులు, చిట్లకు దివ్యాపుష్టియు, రక్తకుడ్డికి
రాజునడిచి. 10 రోజులలో అపరిమితమైన గుణ మిచ్చును.
10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ 3
వైయోమధములచే గుణములేనియెడల సొమ్ము వాచును
పంపబడును.

ఈ వైయోమధము క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరకును.

శ్రీత్యాగరాజశతకీర్తన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంఖ్యాధానములతో కూడినది
చక్కనితెలుగు రూ. 3-8-0
గంభీర “ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల”
8/12, ఆలంకారాపల్లెవీధి, తిక్కనల్లకేడి, మదరాసు

150 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమున కాళ్ళోగుభమున పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలన నే కలుగును. ఈ
ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమున కలగజేసి
శరీరసౌఖ్యమున ద్విధాత్రమును ఆయుర్వైద్యి: ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇవానాగా నీయబడును. పొమ్మ చార్జీ
యు మేమే భరించుటచేదము. వెంటనే పొమ్మ యును.
వైద్యశాస్త్ర మునిశింకర్ గోవిందజీ,
అశంకనిగనా ఔషధశాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆపూర్వమైన గంధములు

1. త్రివర్ణప్రదీపి:—టీకా తాత్పర్య విశేషార్థ
సమన్వితం, అరకునందీ తెలుగులోకి భాషాంత
రీకరింపబడినది. ధన్యకాండ 1-0-0
2. త్రివర్ణప్రదీపిక:—అర్థకాండ, మన పూర్వ్యుల
కు రాజకీయమయములందు గల ప్రభావమున
దీక్షలన వెలుంగగలమును 1-4-0
3. ఆర్యవిద్యారహస్యము:—వచనము 0-12-0
4. ఈశ్వరదర్శనము:—,, 0-12-0
5. సనత్కుజాతి మము:—శంకర భాష్యాంధ్ర
టీకా తాత్పర్య సమన్వితము 0-12-0
6. సంస్కృతభాంతిము:—ఆంధ్రాక్షరములు
18 పాఠ్యములు, నిర్ణయమైన ప్రతి 18-0-0
నిత్య కర్మాప్రకాశి సత్సంగములు, తొట్టివైద్యగంధ
ములు, ఆ శంకరాచార్య గాయత్రీ మున్నగు పటములు
మా దగ్గర లభియను.

నిలయవారు:—మానేజరు స్వధర్మప్రకాశిని,
గుంటూరు, ఆది వ్రానేది.

గ్యాలిన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయు
టకు తరఫీయను నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో యేయేభాగములు యేయేపనులుచేయనో అవి ఇది
శాలయనపును స్వల్పముగానేయు రిపేరులను యాయంశముల
కల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్
దౌత్యము నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించ
వర్చు నెండువారినదవంతి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును,
యందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.
తిరిగిక్రొనుట జూలై నెల 15 లేదా నండి ప్రారంభమగును
క్లాసులో చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 81 వ లేదా గాని
అంతకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాకొనంగలరును.
ఈ క్రింక నడవారయవారికి వ్రాసికోవడు.
(41) గ్యాలి అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

కావ.లె.ను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యకట్టణము
నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను
కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

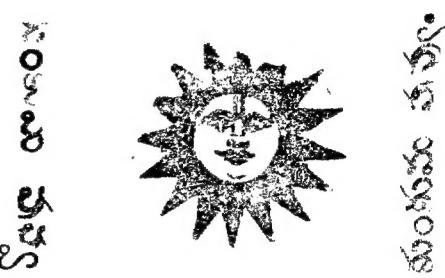
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు
అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.

విన్నపము.

ఆంధ్రపత్రిక వక్షిమాన మాత్రకతినిధి మ|| రా||
శ్రీ, కై.పా శేషాద్రిశర్మగారు దత్తనండలములలో
సంచారము చేయుచున్నారు గాన వారిని అడగించి
పత్రికకు తగు ప్రోత్సాహము చేయ, దత్తనండల
వాసులు ప్రార్థితులు. మేనేజరు
ఆంధ్రపత్రిక.

కుంకుమపువ్వు

వ్యచ్చమును నిర్మలము నకు తింటిమిపువ్వు
నూవద్ద దొరకును. కొనువాడు మూర్ఖము
కును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషుం వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
(53) 21, హమ్మంబిది, బొంబాయి.

శారదాంబ

ఇది
స్త్రీధర్మబోధినియను నాటకము
శ్రీనివాసరాఘవాచార్య ప్రణీతము.
సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ
మిందు జూపబడినది. అందరును జదివి తీర
వలయును.
8 అణాలు వెలగలది 4 అణాలకు పంపబడును
పోస్ట్ పేజీ ప్రత్యేకము.
చిరునామా:—
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
7, తింబుశెట్టివీధి,
మదరాసు.

చుండుకు నూనె

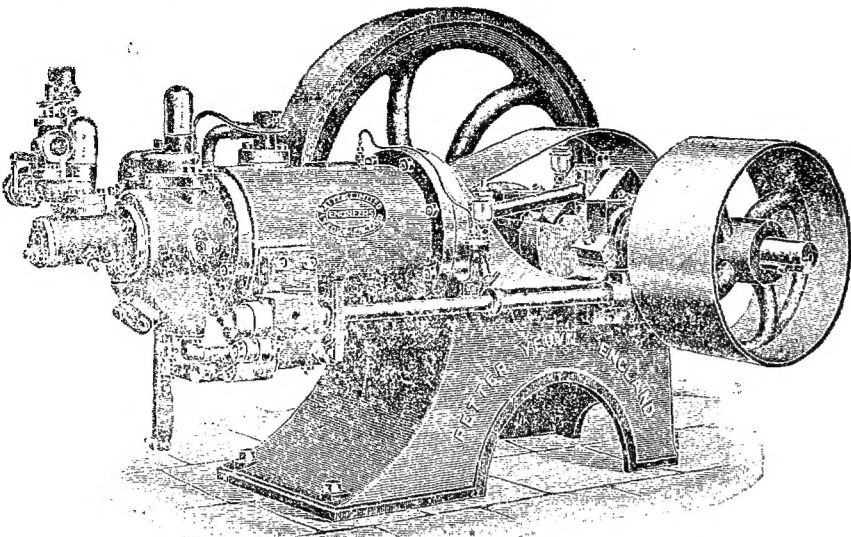
వెల సీసా 1-కి 0-6-0.
ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల
గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి నూనును. దీనివలన
వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుజ్వరము.
ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువువైన విష
పురుగులు చేరుటవలన గలుగును ఈ పురుగులు
శరీరములో చేరి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా
మాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల
జంప్రపారంభించి, వాంతిభేదుల తగ్గించి, మూత్రము
వెడలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును వెల 0-6-0
అమృతాంజనము డిపో, 7, తింబుశెట్టివీధి మదరాసు.

పెట్రోల్ వేటెంటు ఆయిల్ ఇంజనులు.

మొదటను యంత్రములు - చక్కని పరిశుభ్రము - స్థూలనిర్మాణమును, నిరాటంకమును ముచ్చటైన నడకయు ఈయంత్రములకు గొప్ప ప్రాధాన్యతనిచ్చెను. అన్ని పరిమాణములలోని యంత్రములను అపరిమితమున (Crud) చమురుతో వైసను, మంచి చమురుతో వైసను, నిజాయత్తు నూనెతో వైసను, చక్కగా నడుపుచున్న.

పెట్రోల్ ఇంజనుల
ప్రత్యేక
ఉపయోగములు.

1. తనంతటనే తీయలేక
గల అల్పశక్తిగల గొట్టము
లకు, ప్రారంభించుటకు
తీయలేక అవసరము లేదు.
2. తగులబడినాకండానకు
గల అల్పశక్తిగల గొట్టములు
ఇతర యంత్రముల యందు
కొన్ని వారములలో చేర్చి
పోవును. ఇటు కొన్ని వత్సర
ములకు చేడిపోవును.

3. ప్రేముడు ఒత్తిడిని తగ్గించుటకు, యంత్రము స్వాధీనమున నుండును. 4. కట్టెలకులబడుట మిక్కిలి తక్కువ. నడు
పుటకు కావలసినంతకంటె నెక్కువచును కృతగా కాదు. 5. త్వరలో నడపింపవచ్చును ఏ పరిమాణపువానినైన కి నిమిష
ములలో నడపవచ్చును. 6. బలకరములయిన పరిచే ఈ భాగములకు కొన్నిటిని ఎక్కువగా జతపరచి, స్థూలముగా నిర్మింప
బడిన దగుటచే ఎక్కువకాలము పనిచేయును. 7. పీటకు ఇంజనుల నిరామును లేకుండ పనిచేయుటకు తగినవి. 8. పనిచేయు
భాగములు బహు కొద్ది చురుకుచేత నిర్మాణమునకును. 9. ముఖ్యముగ పనిచేయుభాగమునకు లేక చక్రమునకు అపాయము
సంభవించినప్పుడు నూనె సప్లయ తరంతట ఆగిపోవును. ఆందువలన యంత్రము నిలుచును. కావున నుండితముగ నుండును.
అనేక పరిమాణములలో స్థానములలో నున్నవి. నెలలకుగాని, ఇతర విషయములకుగాని దయచేసి మాకు వ్రాసినాడు.

బెస్టు అందుకంపెని, లిమిటెడ్, ఇంజనీయరింగు డివార్టుమెంటు, మదరాసు.

కీ 2 శ్రేణులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్క:

రంగుల చిత్రపటము

కృతి 1-కి కాల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

బాన్సువాన్సు నెం 212, మదరాసు.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెబ్రేషన్

288 24 జనరల్ పీల్స్ రోడ్డు
మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెబ్రేషన్, మదరాసు

మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెబ్రేషన్, మదరాసు
క, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:-
బాహ్యునివిద్యార్థులకు ఉచితముగ వసతి యు, భోజనాదికములు
విర్వాచితములగును. ప్రతి నెల ప్రధమమున క్లాసు ప్రారంభ
యగును, తియ్యరైన నైవాకరికి కేటాయించెదమును. స్వల్ప
అంశము దీక్షింపబడును. ఈ కేటాయనకి ప్రాసీకరణము.

అమ్మబడును

బిట్టు బ్రయిడితో నహా నెమిమిలిటరీ జీనులు

జమీందారులకును, కలెక్టరులకును, డిప్టీ కమిషనరీలకును, ఆఫీసర్లకును,

వాడుకకు తగినవి. కొన్ని మాత్రమే గలవు.

కదిసంవత్సరముల లోపు పిల్లలకు పయోగము చిన్న సింగరుపైకిలు, దీని ప్రేము 16
అంగుళములు పైపు 24 X 1 1/2 అంగుళములు, రెండు గంటలు, ఒక పంపు, బ్యాక్ సీటు
వీటితో నహా గలను. కిమ్మత్తు తెలిసికొనగోరువాడు:-

ఏకాంబరం అందుకో, మర్చంట్స్, అంపు కమిషన్ ఏజెంట్స్,

18, నెకండురైజ్ బీచ్ మదరాస్.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐనోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసవరిల్లా

అపరిమితపు రక్తమునల జనించువాడ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. కుకపులను, మచ్చలను, గండములను
తొందన, పాతకొప్పలను అన్ని విధములనలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

28

తనావధి సారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యకర్మము అన్ని విధములైన రోగములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, నులబడ్డకమును కార్మికసంబంధమును పోగొట్టి రక్తమును
కుభ్రీకరించును. శరీరాశోగమును గలగ జేయును. 16 రోజులకు కంటకులకు 4 బోళ్ళు బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తియరు:- పి. డి. సావంత్, గళక. చననవాడి నం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 124, No. 2. BOMBAY.

తేలుమందు:- తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధగలను. తేలుకాటు విషము
చెప్పుచున్న ప్రవేశించు బాధనరములవెంట పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టిన
చోటును మొదగుటలుచేసిన బాధతగ్గును. నెల సీసా 1-కి 8 అ.

అమ్మతాంబరము డిపో, 6 వ నెంబరు, తంబు శైలి వీధి, జార్జ్ టౌన్, మదరాసు.

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయు
క్వేదీ యావధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వరుగ్న

లేహములు, బిల్లులు, మాత్రలు మొద
లగునవి యన్నియు కాన్స్ట్రక్ట్ క్రకారంబున
సిద్ధపగుచుదురు. వెలపట్టిక కై వ్రాయుదు.
ఒక సారి చూచిన సరిగిరి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాష
లోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధాని
లోను ఏజెంట్లు కావలయును

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

188 మంచి ధాతువునై మందులతోను

ఇంక చీటిలో తెలియజేయుచున్నాము

నడననుజరిమాత్రము. 40 మాత్రముల దెబ్బ క్రయము రు 1.
నుప్రసేదముగా నుండునపుడు ఇంతిక్రయమున ఏల
అనభవించుచున్నారో ఈమాత్రము బాల్యమునకు చేడునడ
కడిచేత తప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంధియ
సారము, నపుంసకత్తియ, బలహీనము, రక్తకోషము,
అశక్తియ, నులబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యు
త్తుక్తికరణ నిమిషములో పోగొట్టును, గాజెద్య కారా
నిజులకే కేకనీ, 20, చీవానాబరుగొడ్డు మద్రాసు.

“అంద” గ్రాంథముల, త్రీతీయకును మును.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము వచనము.

ఎట్ల:- “భారతం శ్రద్ధా మోక్షదా” అన్నట్లు ఇదియు
వేదమునకు జగద్యుక్తము. వేదమాత్రమే కాదు. వేద వేదాంత
ములకంటె నధిక మైనది. ఇది యొంటిసారము; సకలశాస్త్ర
సర్వస్వము. రాజోత్తముల యుద్ధాత్మచరిత్రములు, మహ
ర్షుల మహాత్మ్య విశేషములు, కృష్ణు పరమసౌభ్యవైభవ
ములను విందుగలవు. ఇంతే గాక యందు విద్యాశ్రీధరకృతముల
న, ప్రకృతి నిర్మితకృతములను, స్వామిభక్తిభక్తి భక్తియులను
ఆపద్ధ్యములను అన్నియు విందుగలవు. సాంఖ్యము యోగము
వ్యాకర్మము మొదలగు సమస్త దర్శనములను గలవు. సమస్త
పురుషార్థముల స్వరూపములను దత్తత్యాధనములను గలవు.
ఇందలి యవాంతరంధ్రల ఇన్నియును చెప్పవలసికాదు.
వేదముల కేర్పించబడి యున్నది.

కాశ్యపపు చందాదారులకు తిహాఖ్యము సహా వెల	
మొదటిసంపుట	ఆదికర్మము 1-4-0
రెండవసంపుట	" 1-4-0
మూడవసంపుట	" సంపూర్ణము 1-8-0
నాలుగవసంపుట	సభాత్వము 1-8-0
అయిదవ సంపుట	కాంతి రక్తము క్రథమభ్యాసం 1-4-0

ఆర్. వెంకటేశ్వర అండుకో,
అనందా ముద్రాలయధికారులు, మద్రాసు

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

శైలినులభ్యము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొ
వచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి శోకములో
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశమును లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుము

మయవాడు:- ప్రపంచచరిత్ర కార్యాలయము,
(27) 145, కాంపిథి, మదరాసు ఆని వ్రాయుదు